Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 01.10.1997.
Stājas spēkā: 01.01.1998.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 274/276, 21.10.1997.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 22, 27.11.1997.

Attēlotā redakcija: 06.05.2026. - ...

Grozījumi:

10.06.1998. likums / LV, 188/189, 30.06.1998.; Ziņotājs, 15, 04.08.1998. / Stājas spēkā 14.07.1998.
25.11.1999. likums / LV, 416/419, 15.12.1999.; Ziņotājs, 24, 30.12.1999. / Stājas spēkā 01.01.2000.
Satversmes tiesas 13.03.2001. spriedums / LV, 41, 14.03.2001. / Stājas spēkā 13.03.2001.
20.06.2001. likums / LV, 105, 06.07.2001.; Ziņotājs, 15, 09.08.2001. / Stājas spēkā 20.07.2001.
27.07.2001. likums / LV, 115, 03.08.2001.; Ziņotājs, 17, 06.09.2001. / Stājas spēkā 17.08.2001.
06.06.2002. likums / LV, 94, 21.06.2002.; Ziņotājs, 14, 25.07.2002. / Stājas spēkā 05.07.2002.
03.04.2003. likums / LV, 60, 17.04.2003.; Ziņotājs, 9, 08.05.2003. / Stājas spēkā 01.05.2003.
22.01.2004. likums / LV, 22, 11.02.2004.; Ziņotājs, 5, 11.03.2004. / Stājas spēkā 25.02.2004.
17.03.2005. likums / LV, 51, 31.03.2005.; Ziņotājs, 8, 28.04.2005. / Stājas spēkā 01.04.2005.
27.10.2005. likums / LV, 181, 11.11.2005.; Ziņotājs, 24, 22.12.2005. / Stājas spēkā 25.11.2005.
15.06.2006. likums / LV, 100, 29.06.2006.; Ziņotājs, 14, 27.07.2006. / Stājas spēkā 01.10.2006.
19.12.2006. likums / LV, 207, 29.12.2006.; Ziņotājs, 3, 08.02.2007. / Stājas spēkā 01.01.2007.
26.04.2007. likums / LV, 78, 16.05.2007.; Ziņotājs, 12, 28.06.2007. / Stājas spēkā 30.05.2007.
08.11.2007. likums / LV, 190, 27.11.2007.; Ziņotājs, 24, 27.12.2007. / Stājas spēkā 01.01.2008.
19.06.2008. likums / LV, 104, 09.07.2008.; Ziņotājs, 15, 14.08.2008. / Stājas spēkā 23.07.2008.
11.12.2008. likums / LV, 202, 30.12.2008.; Ziņotājs, 3, 12.02.2009. / Stājas spēkā 01.01.2009.
16.06.2009. likums / LV, 100, 30.06.2009.; Ziņotājs, 15, 13.08.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
01.12.2009. likums / LV, 200, 21.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
03.12.2009. likums / LV, 199, 18.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
27.05.2010. likums / LV, 94, 15.06.2010. / Stājas spēkā 01.09.2010.
09.08.2010. likums / LV, 131, 19.08.2010. / Stājas spēkā 01.09.2010.
20.12.2010. likums / LV, 205, 29.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
08.07.2011. likums / LV, 117, 28.07.2011. / Stājas spēkā 01.10.2011.
15.12.2011. likums / LV, 202, 23.12.2011. / Stājas spēkā 01.01.2012.
20.12.2012. likums / LV, 6, 09.01.2013. / Stājas spēkā 10.01.2013.
06.11.2013. likums / LV, 232, 27.11.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
13.03.2014. likums / LV, 63, 28.03.2014. / Stājas spēkā 01.06.2014.
17.12.2014. likums / LV, 257, 30.12.2014. / Stājas spēkā 01.01.2015.
12.03.2015. likums / LV, 60, 25.03.2015. / Stājas spēkā 08.04.2015.
30.11.2015. likums / LV, 248, 18.12.2015. / Stājas spēkā 01.01.2016.
22.09.2016. likums / LV, 197, 11.10.2016. / Stājas spēkā 25.10.2016.
23.11.2016. likums / LV, 241, 10.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
20.12.2016. likums / LV, 255, 30.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
27.07.2017. likums / LV, 156, 08.08.2017. / Stājas spēkā 01.01.2018.
22.11.2017. likums / LV, 242, 06.12.2017. / Stājas spēkā 01.01.2018.
25.10.2018. likums / LV, 225, 14.11.2018. / Stājas spēkā 28.11.2018.
03.04.2019. likums / LV, 75, 12.04.2019. / Stājas spēkā 13.04.2019.
13.11.2019. likums / LV, 240, 28.11.2019. / Stājas spēkā 01.01.2020.
06.02.2020. likums / LV, 37, 21.02.2020. / Stājas spēkā 06.03.2020.
Satversmes tiesas 10.07.2020. spriedums / LV, 133, 14.07.2020. / Stājas spēkā 14.07.2020.
27.11.2020. likums / LV, 240A, 11.12.2020. / Stājas spēkā 01.01.2021.
15.06.2021. likums / LV, 121B, 28.06.2021. / Stājas spēkā 12.07.2021.
16.11.2021. likums / LV, 234A, 04.12.2021. / Stājas spēkā 01.01.2022.
08.12.2021. likums / LV, 246, 21.12.2021. / Stājas spēkā 01.01.2022.
31.03.2022. likums / LV, 66A, 04.04.2022. / Stājas spēkā 18.04.2022.
01.12.2022. likums / LV, 238, 08.12.2022. / Stājas spēkā 09.12.2022.
05.04.2023. likums / LV, 75, 18.04.2023. / Stājas spēkā 19.04.2023.
26.10.2023. likums / LV, 221, 14.11.2023. / Stājas spēkā 28.11.2023.
09.11.2023. likums / LV, 226, 22.11.2023. / Stājas spēkā 01.07.2024.
07.12.2023. likums / LV, 247, 21.12.2023. / Stājas spēkā 01.01.2024.
04.12.2024. likums / LV, 248, 19.12.2024. / Stājas spēkā 01.01.2025.
03.12.2025. likums / LV, 244, 18.12.2025. / Stājas spēkā 01.01.2026.
16.04.2026. likums / LV, 84, 05.05.2026. / Stājas spēkā 06.05.2026.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Par valsts sociālo apdrošināšanu

I nodaļa. Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **darba devējs** — juridiskā vai fiziskā persona, tiesībspējīga personālsabiedrība, citas Eiropas Savienības dalībvalsts, Šveices Konfederācijas vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts (turpmāk — cita dalībvalsts) nodokļu maksātājs vai citas dalībvalsts komersanta filiāle (pastāvīgā pārstāvniecība), kā arī iekšzemes nodokļu maksātājs — ārvalsts nodokļu maksātāja iznomāta personāla nomnieks, kas pats nodarbina darba ņēmēju vai apmaksā darba ņēmēja darbu;

2) **darba ņēmējs:**

a) persona, kas uz darba līguma pamata par nolīgto darba samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā,

b) *(izslēgts ar 27.10.2005. likumu)*,

c) Saeimas deputāts, pašvaldības deputāts, Ministru kabineta loceklis, komercsabiedrības valdes, padomes loceklis, prokūrists, kontrolieris, Valsts probācijas dienesta brīvprātīgais probācijas darbinieks, kā arī cita persona, kura ieņem amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību, ja atlīdzība ir faktiski noteikta,

d) persona, kura nav reģistrējusies kā saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja un ir noslēgusi Civillikuma IV daļas 15. nodaļā paredzēto uzņēmuma, graudniecības vai pārvadājuma līgumu vai gūst ienākumu no intelektuālā īpašuma vai samaksu no zinātnes, literatūras vai mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru un izpildītāju darbu radīšanas, izdošanas, izpildīšanas vai citādas izmantošanas, ko izmaksā darba devējs, kas nav kolektīvā pārvaldījuma organizācija (turpmāk — ienākums no intelektuālā īpašuma). Autortiesību mantinieki un citi autortiesību pārņēmēji nav darba ņēmēji,

e) Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādes un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi, valsts drošības iestādes amatpersona vai Aizsardzības ministrijas padotībā esošas struktūrvienības militārpersona,

f) valsts civildienesta ierēdnis,

g) ārvalsts komersanta pilnvarota persona, kura, nebūdama darba tiesiskajās attiecībās ar šo komersantu, pārstāv to darbībās, kas saistītas ar ārvalsts komersanta filiāli,

h) notiesātais, kas tiek nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā, vai apcietinātais, kas tiek nodarbināts, atrodoties izmeklēšanas cietumā,

i) *(izslēgts ar 27.11.2020. likumu)*,

j) persona, kuru Latvijas Republikā nodarbina ārvalsts nodokļu maksātājs, kuram Latvijas Republikā ir pastāvīgā pārstāvniecība, kā arī persona, kuru iekšzemes nodokļu maksātājam iznomā ārvalsts nodokļu maksātājs — personāla iznomātājs,

k) persona, kura ir noslēgusi Civillikuma IV daļas 15.nodaļā paredzēto uzņēmuma, graudniecības vai pārvadājuma līgumu un attiecībā uz kuru tiek konstatēta vismaz viena no likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta $2.^2$ daļā noteiktajām pazīmēm,

l) *(izslēgts ar 08.12.2021. likumu)*,

m) kapitālsabiedrības valdes loceklis, ja kapitālsabiedrībai taksācijas gada kārtējā mēnesī apgrozījums ir lielāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru, kas reizināts ar koeficientu 5, un kapitālsabiedrībā šajā mēnesī nav neviena darba ņēmēja vai visiem darba ņēmējiem obligāto iemaksu objekts ir mazāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru,

n) persona, kas likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" izpratnē ir nodarbināta lauksaimniecības sezonas darbos un maksā sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli,

o) persona, kurai pēc darba tiesisko attiecību izbeigšanās ir vienošanās par darbinieka profesionālās darbības ierobežojumu (konkurences ierobežojums),

p) persona, kura vada transportlīdzekli pasažieru komercpārvadājumos ar taksometru vai vieglo automobili, izņemot individuālo komersantu,

r) persona, kurai saskaņā ar Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumu tiek piemērots valsts atbalsts nodokļu nomaksai,

s) profesionāls sportists,

t) zemnieku (zvejnieku) saimniecības īpašnieks, kas ir darba tiesiskajās attiecībās ar savu zemnieku (zvejnieku) saimniecību;

3) **pašnodarbinātais** — persona, kura gūst ienākumu (vai ieņēmumus) kā:

a) *(izslēgts ar 03.04.2019. likumu),*

b) *(izslēgts ar 25.11.1999. likumu)*,

c) persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā un kura gūst ienākumu no intelektuālā īpašuma, izņemot autortiesību mantinieku un citu autortiesību pārņēmēju, un ir reģistrējusies kā saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja,

d) zvērināts notārs,

e) zvērināts advokāts,

f) zvērināts revidents,

g) prakses ārsts, prakses farmaceits, prakses veterinārārsts, prakses optometrists,

h) cita fiziskā persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā un kura reģistrējusies kā saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja,

i) zemnieku (zvejnieku) saimniecības īpašnieks, kas, nebūdams darba tiesiskajās attiecībās ar savas zemnieku (zvejnieku) saimniecības pārvaldes institūciju, veic šīs zemnieku (zvejnieku) saimniecības vadības funkciju, ja šajā zemnieku (zvejnieku) saimniecībā likumā noteiktajā kārtībā nav iecelts (ievēlēts) pārvaldnieks (direktors),

j) persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā un kuras darbu apmaksā no Latvijas Republikai piešķirtajiem ārvalstu tehniskās palīdzības vai starptautisko finanšu institūciju aizdevuma līdzekļiem,

k) zvērināts tiesu izpildītājs,

l) individuālais komersants, tai skaitā individuālais komersants, kurš vada transportlīdzekli pasažieru komercpārvadājumos ar taksometru vai vieglo automobili;

m) mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs;

4) **iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka**:

a) persona, kuru Latvijas Republikas teritorijā nodarbina darba devējs — ārvalstu nodokļu maksātājs, ja šīs personas pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā,

b) persona, kuru nodarbina citas dalībvalsts darba devējs un kurai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa regulas (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (turpmāk — regula) 11., 12., 13., 14., 15. un 16.pantu piemēro Latvijas Republikas normatīvos aktus;

5) **ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka** — persona, kuru nodarbina darba devējs — ārvalstu nodokļu maksātājs, ja šīs personas pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijas Republikā un tā uzturas Latvijas Republikā 183 dienas vai ilgāk jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas taksācijas gadā;

6) *(izslēgts no 01.01.2022. ar 27.11.2020. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 77. punktu)*.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.06.1998., 25.11.1999., 20.06.2001., 06.06.2002., 03.04.2003., 22.01.2004., 17.03.2005., 27.10.2005., 15.06.2006., 19.06.2008., 11.12.2008., 16.06.2009., 27.05.2010., 09.08.2010., 20.12.2010., 15.12.2011., 06.11.2013., 13.03.2014., 17.12.2014., 22.09.2016., 23.11.2016., 27.07.2017., 22.11.2017., 25.10.2018., 03.04.2019., 27.11.2020., 08.12.2021. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

2.pants. Likuma mērķis

Šis likums nosaka valsts sociālās apdrošināšanas (turpmāk — sociālā apdrošināšana) vispārīgos principus, kā arī regulē tās finansiālo un organizatorisko struktūru.

3.pants. Sociālās apdrošināšanas jēdziens un pamatprincipi

(1) Sociālā apdrošināšana ir pasākumu kopums, ko organizē valsts, lai apdrošinātu personas vai tās apgādībā esošo personu risku zaudēt darba ienākumu sakarā ar sociāli apdrošinātās personas slimību, invaliditāti, maternitāti, paternitāti, bezdarbu, vecumu, nelaimes gadījumu darbā vai saslimšanu ar arodslimību, bērna kopšanu, kā arī papildu izdevumiem sakarā ar sociāli apdrošinātās personas vai tās apgādībā esošās personas nāvi. Sociālā apdrošināšana ir valsts sociālās drošības sistēmas sastāvdaļa.

(2) Sociālās apdrošināšanas pamatprincipi paredz:

1) solidaritāti starp sociālās apdrošināšanas iemaksu veicējiem (turpmāk — maksātāji) un sociālās apdrošināšanas pakalpojumu saņēmējiem (turpmāk — pakalpojumu saņēmēji);

2) sociālās apdrošināšanas līdzekļu izmantošanu tikai sociālās apdrošināšanas pakalpojumiem saskaņā ar likumu.

(3) Sociāli apdrošinātajām personām, kuras ir pakļautas veselības apdrošināšanai, ir tiesības saņemt no valsts budžeta līdzekļiem apmaksājamus veselības aprūpes pakalpojumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.06.1998., 25.11.1999., 08.11.2007., 16.06.2009., 27.07.2017. un 03.04.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

4.pants. Sociālās apdrošināšanas veidi

Sociālās apdrošināšanas veidi ir šādi:

1) valsts pensiju apdrošināšana (turpmāk — pensiju apdrošināšana);

2) sociālā apdrošināšana bezdarba gadījumam (turpmāk — apdrošināšana pret bezdarbu);

3) sociālā apdrošināšana pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām (turpmāk — darba negadījumu apdrošināšana);

4) invaliditātes apdrošināšana;

5) maternitātes, paternitātes un slimības apdrošināšana;

6) vecāku apdrošināšana;

7) veselības apdrošināšana.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.11.2007., 27.07.2017. un 03.04.2019. likumu, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

II nodaļa. Sociāli apdrošināmās personas

(Nodaļas nosaukums 10.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.07.1998.)

5.pants. Sociāli apdrošināmās personas

(1) Sociālajai apdrošināšanai obligāti ir pakļauti visi 15 gadu vecumu sasniegušie:

1) darba ņēmēji, kurus nodarbina:

a) darba devējs — iekšzemes nodokļu maksātājs,

b) citas dalībvalsts nodokļu maksātājs,

c) citas dalībvalsts komersanta filiāle (pastāvīgā pārstāvniecība);

2) pašnodarbinātie;

3) personas, kuras kopj bērnu, kas nav sasniedzis pusotra gada vecumu, un saņem bērna kopšanas pabalstu;

4) personas, kuras kopj bērnu un saņem vecāku pabalstu;

5) personas, kuras saņem bezdarbnieka pabalstu;

6) personas ar invaliditāti, kuras nav reģistrētas kā darba ņēmēji vai nav obligāti sociāli apdrošinātas kā pašnodarbinātie;

7) personas, kuras saņem bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu;

8) personas, kuras saņem maternitātes, paternitātes vai slimības pabalstu;

9) personas, kuras saņem atlīdzību par adoptējamā bērna aprūpi;

10) personas, kuras saņem atlīdzību par audžuģimenes pienākumu pildīšanu;

11) personas, kuras saņem atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu;

12) personas, kuru laulātais (kam piešķirts diplomātiskais rangs saskaņā ar Diplomātiskā un konsulārā dienesta likumu) pilda diplomātisko un konsulāro dienestu ārvalstīs un kuras uzturas attiecīgajā ārvalstī kā diplomātisko un konsulāro dienestu pildošas personas laulātais;

13) Latvijas Republikas pārstāvja Eirojustā (turpmāk — Eirojusta pārstāvis) laulātais vai sakaru virsnieka laulātais, kurš uzturas attiecīgajā ārvalstī;

14) personas, kuras atrodas attiecīgajā ārvalstī kā dienesta pienākumus pildoša karavīra laulātais, izņemot gadījumu, kad karavīrs piedalās starptautiskajā operācijā, militārajās mācībās, manevros vai atrodas komandējumā;

15) personas, kuras pilda valsts aizsardzības dienestu tiešo dienesta pienākumu izpildes laikā;

16) personas, kuras veic algotu pagaidu sabiedrisko darbu vai piedalās Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajā pasākumā "Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība".

(2) Sociālajai apdrošināšanai obligāti ir pakļauti visi 15 gadu vecumu sasniegušie iekšzemes darba ņēmēji pie darba devēja — ārvalstnieka un ārvalstu darba ņēmēji pie darba devēja — ārvalstnieka.

(3) Brīvprātīgi pensiju apdrošināšanai var pievienoties 15 gadu vecumu sasniegušās personas, kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā, kuras nav pakļautas obligātajai sociālajai apdrošināšanai Latvijas Republikā un kurām saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām" nav piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi). Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā šīs personas brīvprātīgi pievienojas pensiju apdrošināšanai.

(3[1]) Brīvprātīgi pensiju apdrošināšanai var pievienoties personas, kuras maksā sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā šīs personas brīvprātīgi pievienojas pensiju apdrošināšanai.

(3[2]) *(Izslēgta ar 20.12.2016. likumu)*

(3[3]) Brīvprātīgi pensiju apdrošināšanai var pievienoties profesionāli sportisti. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā šīs personas brīvprātīgi pievienojas pensiju apdrošināšanai.

(3[4]) Brīvprātīgi pensiju apdrošināšanai var pievienoties diasporas locekļi. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā šīs personas brīvprātīgi pievienojas pensiju apdrošināšanai.

(4) Persona ir sociāli apdrošināta darba negadījumu apdrošināšanai, apdrošināšanai pret bezdarbu, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai, un veselības apdrošināšanai, un tai (par to) ir jāveic obligātās iemaksas, sākot ar dienu, kad šī persona ir ieguvusi šā panta pirmajā daļā minēto statusu, izņemot pašnodarbinātā statusu. Persona ir sociāli apdrošināta pensiju apdrošināšanai, ja faktiski ir veiktas obligātās iemaksas.

(5) Pašnodarbinātie un šā panta otrajā, trešajā, 3.[1], 3.[3] un 3.[4] daļā minētās personas ir sociāli apdrošinātas, ja faktiski ir veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas.

(6) *(Izslēgta ar 27.11.2020. likumu)*

(7) Jaunuzņēmuma darbinieki, kuriem piemēro valsts atbalstu nodokļu nomaksai, ir sociāli apdrošināmi saskaņā ar Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.06.1998., 25.11.1999., 20.06.2001., 06.06.2002., 22.01.2004., 17.03.2005., 27.10.2005., 26.04.2007., 08.11.2007., 19.06.2008., 09.08.2010., 20.12.2010., 15.12.2011., 13.03.2014., 30.11.2015., 22.09.2016., 23.11.2016., 20.12.2016., 27.07.2017., 22.11.2017., 25.10.2018., 03.04.2019., 06.02.2020., 27.11.2020., 08.12.2021., 05.04.2023., 26.10.2023., 03.12.2025. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026. Sk. pārejas noteikumu 102. punktu)

6.pants. Obligāti sociāli apdrošināmās personas atbilstoši to nodarbinātībai, vecumam, veselības stāvoklim un sociālās apdrošināšanas veidiem

(1) Darba ņēmēji ir sociāli apdrošināmi atbilstoši visiem sociālās apdrošināšanas veidiem.

(2) Darba ņēmēji, kuri sasnieguši vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuriem ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), ir pakļauti pensiju apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai, darba negadījumu apdrošināšanai un veselības apdrošināšanai. Darba ņēmēji, kuriem ir piešķirta izdienas pensija vai kuri ir personas ar invaliditāti — valsts speciālo pensiju saņēmējas —, ir pakļauti pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai, darba negadījumu apdrošināšanai un veselības apdrošināšanai.

(2[1]) Notiesātais, kurš tiek nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā, vai apcietinātais, kurš tiek nodarbināts, atrodoties izmeklēšanas cietumā, ir pakļauts pensiju apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai un apdrošināšanai pret bezdarbu, bet notiesātais vai apcietinātais, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuram ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi) un kurš tiek nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā vai atrodoties izmeklēšanas cietumā, ir pakļauts pensiju apdrošināšanai un veselības apdrošināšanai.

(2[2]) Darba ņēmējs, kurš maksā sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli un kura ienākums pie viena vai vairākiem sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātājiem (darba devējiem) kopā mēnesī pārsniedz 70,00 *euro*, ir pakļauts pensiju apdrošināšanai.

(2^3) Kapitālsabiedrības valdes loceklis, kurš atbilst darba ņēmēja statusam saskaņā ar šā likuma 1.panta 2.punkta "m" apakšpunkta nosacījumiem, ir pakļauts pensiju apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai un invaliditātes apdrošināšanai, bet kapitālsabiedrības valdes loceklis, kurš atbilst darba ņēmēja statusam saskaņā ar šā likuma 1.panta 2.punkta "m" apakšpunkta nosacījumiem un ir sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuram ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), ir pakļauts pensiju apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai.

(2^4) *(Izslēgta no 01.07.2021. ar 27.11.2020. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 75. punktu)*

(3) Pašnodarbinātie, kuru ienākumi sasniedz Ministru kabineta noteikto obligāto iemaksu objekta minimālo apmēru, ir pakļauti pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai, bet pašnodarbinātie, kuri sasnieguši vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuriem ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), ir pakļauti pensiju apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai. Pašnodarbinātie, kuru ienākumi nesasniedz Ministru kabineta noteikto obligāto iemaksu objekta minimālo apmēru, ir pakļauti pensiju apdrošināšanai.

(3^1) *(Izslēgta ar 22.09.2016. likumu)*

(3^2) *(Izslēgta ar 27.11.2020. likumu)*

(4) Papildus šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētajām personām pensiju apdrošināšanai ir pakļautas:

1) *(izslēgts ar 26.04.2007. likumu)*;

2) personas, kuras kopj bērnu, kas nav sasniedzis pusotra gada vecumu un saņem bērna kopšanas pabalstu;

3) personas, kuras saņem bezdarbnieka pabalstu;

4) personas ar invaliditāti, kuras nav reģistrētas kā darba ņēmēji vai nav obligāti sociāli apdrošinātas kā pašnodarbinātie;

5) personas, kuras saņem maternitātes, paternitātes vai slimības pabalstu;

6) personas, kuru laulātais (kam piešķirts diplomātiskais rangs saskaņā ar Diplomātiskā un konsulārā dienesta likumu) pilda diplomātisko un konsulāro dienestu ārvalstīs un kuras uzturas attiecīgajā ārvalstī kā diplomātisko un konsulāro dienestu pildošas personas laulātais;

7) personas, kuras saņem atlīdzību par adoptējamā bērna aprūpi;

8) personas, kuras atrodas attiecīgajā ārvalstī dienesta pienākumus pildoša karavīra laulātā statusā, izņemot gadījumu, kad karavīrs piedalās starptautiskajā operācijā, militārajās mācībās, manevros vai atrodas komandējumā;

9) personas, kuras saņem bērna invalīda kopšanas pabalstu;

10) personas, kuras kopj bērnu un saņem vecāku pabalstu;

11) personas, kuras veic algotos pagaidu sabiedriskos darbus;

12) personas, kuras saņem atlīdzību par audžuģimenes pienākumu pildīšanu;

13) personas, kuras uzturas attiecīgajā ārvalstī kā Eirojusta pārstāvja vai sakaru virsnieka laulātais;

14) personas, kuras piedalās Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajā pasākumā "Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība";

15) personas, kuras pilda valsts aizsardzības dienestu tiešo dienesta pienākumu izpildes laikā;

16) personas, kuras saņem atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu.

(5) Papildus šā panta pirmajā daļā minētajām personām apdrošināšanai pret bezdarbu ir pakļautas:

1) *(izslēgts ar 26.04.2007. likumu)*;

2) personas, kuras kopj bērnu, kas nav sasniedzis pusotra gada vecumu un saņem bērna kopšanas pabalstu;

3) personas, kuras saņem maternitātes, paternitātes vai slimības pabalstu;

4) personas, kuras saņem atlīdzību par adoptējamā bērna aprūpi;

5) personas, kuras atrodas attiecīgajā ārvalstī dienesta pienākumus pildoša karavīra laulātā statusā, izņemot gadījumu, kad karavīrs piedalās starptautiskajā operācijā, militārajās mācībās, manevros vai atrodas komandējumā;

6) personas, kuras kopj bērnu un saņem vecāku pabalstu;

7) personas, kuru laulātais (kam piešķirts diplomātiskais rangs saskaņā ar Diplomātiskā un konsulārā dienesta likumu) pilda diplomātisko un konsulāro dienestu ārvalstīs un kuras uzturas attiecīgajā ārvalstī kā diplomātisko un konsulāro dienestu pildošas personas laulātais;

8) personas, kuras saņem atlīdzību par audžuģimenes pienākumu pildīšanu;

9) personas, kuras uzturas attiecīgajā ārvalstī kā Eirojusta pārstāvja vai sakaru virsnieka laulātais;

10) personas, kuras pilda valsts aizsardzības dienestu tiešo dienesta pienākumu izpildes laikā;

11) personas, kuras saņem atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu.

(5^1) Papildus šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētajām personām invaliditātes apdrošināšanai ir pakļautas personas, kuras:

1) saņem maternitātes vai paternitātes pabalstu;

2) kopj bērnu un saņem vecāku pabalstu;

3) kopj bērnu, kas nav sasniedzis pusotra gada vecumu, un saņem bērna kopšanas pabalstu;

4) saņem atlīdzību par adoptējamā bērna aprūpi;

5) saņem atlīdzību par audžuģimenes pienākumu pildīšanu;

6) pilda valsts aizsardzības dienestu tiešo dienesta pienākumu izpildes laikā;

7) saņem atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu.

(5^2) Papildus šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētajām personām:

1) darba ņēmēji un pašnodarbinātie, kuri saņem dīkstāves pabalstu, dīkstāves palīdzības pabalstu, atbalstu par dīkstāvi, vecāku pabalsta turpinājumu vai slimības palīdzības pabalstu, ir sociāli apdrošināti pabalsta periodā attiecīgi tiem apdrošināšanas veidiem, kuriem viņi ir sociāli apdrošināti kā darba ņēmēji vai pašnodarbinātie;

2) pensiju apdrošināšanai ir pakļautas personas, kuras saņem bezdarbnieka palīdzības pabalstu un jaunā speciālista pabalstu.

(5^3) Obligātās iemaksas par šā panta $5.^2$ daļā minētajām personām netiek veiktas, bet attiecīgie periodi tiek pielīdzināti apdrošināšanas periodam:

1) šā panta $5.^2$ daļas 1. punktā minētajām personām, nosakot tām tiesības uz sociālās apdrošināšanas

pabalstiem, apdrošināšanas atlīdzību un valsts pensiju, kā arī tiek ņemti vērā valsts pensijas un bezdarbnieka pabalsta apdrošināšanas stāža aprēķinā;

2) šā panta 5.[2] daļas 2. punktā minētajām personām, nosakot tām tiesības uz vecuma un apgādnieka zaudējuma pensiju un aprēķinot šo pensiju apdrošināšanas stāžu.

(5[4]) Papildus šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētajām personām maternitātes, paternitātes un slimības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai ir pakļautas personas, kuras pilda valsts aizsardzības dienestu tiešo dienesta pienākumu izpildes laikā.

(6) Ārvalstu darba ņēmēji pie darba devēja — ārvalstnieka ir pakļauti pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai.

(7) Zemnieku (zvejnieku) saimniecību īpašnieki, kuri, nebūdami darba tiesiskajās attiecībās ar savas zemnieku (zvejnieku) saimniecības pārvaldes institūciju, veic šīs zemnieku (zvejnieku) saimniecības vadības funkciju, ja šajā zemnieku (zvejnieku) saimniecībā likumā noteiktajā kārtībā nav iecelts (ievēlēts) pārvaldnieks (direktors), un kuri ir sasnieguši vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuriem ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), vai kuri ir personas ar I vai II grupas invaliditāti, nav obligāti sociāli apdrošināmās personas.

(8) Iekšzemes darba ņēmēji pie darba devēja — ārvalstnieka ir pakļauti pensiju apdrošināšanai, apdrošināšanai pret bezdarbu, invaliditātes apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai un darba negadījumu apdrošināšanai.

(9) Iekšzemes darba ņēmēji pie darba devēja - ārvalstnieka, kuri sasnieguši vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuriem ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), ir pakļauti pensiju apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai un darba negadījumu apdrošināšanai. Iekšzemes darba ņēmēji pie darba devēja - ārvalstnieka, kuri ir izdienas pensiju saņēmēji vai personas ar invaliditāti - valsts speciālo pensiju saņēmēji, ir pakļauti pensiju apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai un darba negadījumu apdrošināšanai.

(10) Ārvalstu darba ņēmēji pie darba devēja — ārvalstnieka, kuri ir nosūtīti veikt konkrētu darbu Latvijas Republikas teritorijā uz laika periodu, ne ilgāku par 12 mēnešiem, nav sociāli apdrošināmās personas, ja viņi iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam dokumentu, kas apliecina obligāto iemaksu veikšanu nosūtītājvalstī. Dokuments iesniedzams, reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu maksātāju reģistrā.

(11) Fiziskā persona, kura veic sava nekustamā īpašuma apsaimniekošanu vai gūst ienākumu no personīgās palīgsaimniecības vai piemājas saimniecības un ir reģistrējusies kā saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja, un ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kurai ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), vai kura ir persona ar I vai II grupas invaliditāti, vai kuras pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijas Republikā, nav obligāti sociāli apdrošināmā persona.

(12) Fiziskā persona, kura veic sava nekustamā īpašuma apsaimniekošanu un ir reģistrējusies kā saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja, ir pakļauta pensiju apdrošināšanai, veselības apdrošināšanai un invaliditātes apdrošināšanai.

(13) Fiziskā persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā un kura gūst ienākumu no intelektuālā īpašuma, un ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kurai ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), vai kura ir persona ar I vai II grupas invaliditāti, nav obligāti sociāli apdrošināmā persona.

(14) *(Izslēgta ar 27.07.2017. likumu)*

(15) Persona, kas, gūstot vienu un to pašu ienākumu, vienlaikus atbilst vairākiem sociāli apdrošināmās personas statusiem, sociālajai apdrošināšanai ir pakļauta kā darba ņēmējs vai iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka.

(16) Ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka, kas, gūstot vienu un to pašu ienākumu, vienlaikus atbilst vairākiem sociāli apdrošināmās personas statusiem, sociālajai apdrošināšanai ir pakļauts kā ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka.

(17) Citas dalībvalsts darba devējs ar personu, kurai saskaņā ar regulas 11., 12., 13., 14., 15. un 16.pantu piemēro Latvijas Republikas normatīvos aktus, var vienoties par to, kādā statusā šī persona veiks obligātās iemaksas: darba

ņēmēja statusā vai iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja — ārvalstnieka statusā. Par šādu vienošanos citas dalībvalsts darba devējs informē Valsts ieņēmumu dienestu.

(18) *(Izslēgta ar 27.11.2020. likumu)*

(19) *(Izslēgta ar 20.12.2016. likumu)*

(20) Persona, kurai pēc darba tiesisko attiecību izbeigšanās ir vienošanās par darbinieka profesionālās darbības ierobežojumu (konkurences ierobežojums), ir sociāli apdrošināma visā vienošanās darbības periodā atbilstoši šā panta pirmajai vai otrajai daļai.

(21) Ārvalstnieks, uz kuru neattiecas regula vai starpvalstu līgums sociālās drošības jomā un kurš tiek nodarbināts Eiropas Komisijas finansēta projekta ietvaros, nav pakļauts obligātajai sociālajai apdrošināšanai minētā projekta ietvaros.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.06.1998., 25.11.1999., 20.06.2001., 06.06.2002., 22.01.2004., 17.03.2005., 27.10.2005., 26.04.2007., 08.11.2007., 19.06.2008., 03.12.2009., 27.05.2010., 09.08.2010., 20.12.2010., 15.12.2011., 13.03.2014., 12.03.2015., 30.11.2015., 22.09.2016., 23.11.2016., 20.12.2016., 27.07.2017., 22.11.2017., 25.10.2018., 06.02.2020., 27.11.2020., 15.06.2021., 08.12.2021., 05.04.2023., 26.10.2023., 03.12.2025. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

6.[1] pants. Citu personu tiesības

Personām, par kurām ar sociāli apdrošināmo personu un obligāti sociāli apdrošināmo personu atbilstoši to nodarbinātībai, vecumam, veselības stāvoklim un sociālās apdrošināšanas veidiem Fizisko personu reģistrā ir iekļautas Fizisko personu reģistra likuma 11. panta pirmās daļas 36. punktā noteiktās ziņas (turpmāk — partneris), ir šā likuma 5. panta pirmajā daļā, 6. panta ceturtās daļas 6., 8. un 13. punktā un piektās daļas 5., 7. un 9. punktā noteiktās tiesības.

(09.11.2023. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026. Sk. pārejas noteikumu 102. punktu)

III nodaļa. Sociālās apdrošināšanas līdzekļi un to izlietošanas kārtība

7.pants. Sociālās apdrošināšanas speciālie budžeti

(1) Sociālās apdrošināšanas iemaksas (turpmāk — iemaksas) tiek veiktas un sociālās apdrošināšanas pakalpojumi tiek finansēti no šādiem speciālajiem budžetiem:

1) valsts pensiju speciālā budžeta;

2) nodarbinātības speciālā budžeta;

3) darba negadījumu speciālā budžeta;

4) invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta.

(2) Speciālie budžeti tiek administrēti saskaņā ar likumu "Par budžetu un finanšu vadību".

(3) Katram no speciālajiem budžetiem var izveidot rezervi, kurā tiek ieskaitīts speciālā budžeta ieņēmumu pārsniegums pār sniegto sociālās apdrošināšanas pakalpojumu finansējuma summu.

(4) Katru speciālā budžeta rezervi var izlietot saskaņā ar likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.01.2004. likumu, kas stājas spēkā 25.02.2004.)

8.pants. Valsts pensiju speciālais budžets

(1) Valsts pensiju speciālā budžeta līdzekļus veido:

1) obligātās un brīvprātīgās iemaksas pensiju apdrošināšanai, izņemot valsts fondētajā pensiju shēmā veiktās iemaksas;

2) dividendes no valsts pensiju speciālajam budžetam nodotajām kapitāla daļām un ieņēmumi no to pārdošanas;

2^1) solidaritātes nodokļa daļa;

3) citi ieņēmumi.

(2) No valsts pensiju speciālā budžeta var finansēt sociālās apdrošināšanas pakalpojumus tikai saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām", izņemot invaliditātes pensiju, un segt šā budžeta rīkotāja izdevumus, kas saistīti ar budžeta administrēšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2001., 03.04.2003. un 27.11 2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

9.pants. Nodarbinātības speciālais budžets

(1) Nodarbinātības speciālā budžeta līdzekļus veido obligātās iemaksas apdrošināšanai pret bezdarbu un citi ieņēmumi.

(2) No nodarbinātības speciālā budžeta var finansēt sociālās apdrošināšanas pakalpojumus tikai saskaņā ar likumu "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" un segt šā budžeta rīkotāja izdevumus, kas saistīti ar budžeta administrēšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.06.2002. likumu, kas stājas spēkā 05.07.2002.)

10.pants. Darba negadījumu speciālais budžets

(1) Darba negadījumu speciālā budžeta līdzekļus veido obligātās iemaksas darba negadījumu apdrošināšanai un citi ieņēmumi.

(2) No darba negadījumu speciālā budžeta var finansēt sociālās apdrošināšanas pakalpojumus tikai saskaņā ar likumu "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām" un segt šā budžeta rīkotāja izdevumus, kas saistīti ar budžeta administrēšanu.

11.pants. Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets

(1) Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta līdzekļus veido obligātās iemaksas invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai un citi ieņēmumi.

(2) No invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta var finansēt sociālās apdrošināšanas pakalpojumus tikai saskaņā ar likumu "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu", kā arī invaliditātes pensijas un segt šā budžeta rīkotāja izdevumus, kas saistīti ar budžeta administrēšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2003. un 08.11.2007. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2008.)

III¹ nodaļa. Finanšu līdzekļi veselības aprūpes pakalpojumiem

(Nodaļa 27.07.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018. Nodaļa stājas spēkā 01.01.2018. Sk. pārejas noteikumu 65. punktu)

11.^{1} pants. Finanšu līdzekļi veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanai

Obligāto iemaksu daļa, kas atbilst vienam procentpunktam no obligāto iemaksu likmes, ir paredzēta veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanai.

(27.07.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018. Pants stājas spēkā 01.01.2018. Sk. pārejas noteikumu 65. punktu)

11.[2] pants. Veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanai paredzēto finanšu līdzekļu ieskaitīšana un izlietošana

(1) Veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanai paredzētie līdzekļi tiek ieskaitīti valsts pamatbudžeta ieņēmumos atbilstoši šā likuma 22. pantā noteiktajam.

(2) Veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanai paredzēto līdzekļu izlietojumu un sociāli apdrošināto personu tiesības saņemt veselības aprūpes pakalpojumus nosaka veselības aprūpes finansēšanas likums.

(27.07.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018. Pants stājas spēkā 01.01.2018. Sk. pārejas noteikumu 65. punktu)

IV nodaļa. Apdrošināšanas iemaksas, apdrošināšanas iemaksu objekts, obligāto iemaksu administrēšana, apdrošināšanas iemaksu likmes

12.pants. Apdrošināšanas iemaksas

(1) Obligātā apdrošināšanas iemaksa ir ar likumu noteikts obligāts maksājums speciālā budžeta kontā, kas dod tiesības sociāli apdrošinātajai personai saņemt likumā noteiktos sociālās apdrošināšanas pakalpojumus.

(2) Brīvprātīgā apdrošināšanas iemaksa ir brīvprātīgs maksājums, ko šā likuma 5. panta trešajā, 3.[1], 3.[3] un 3.[4] daļā minētās personas veic valsts pensiju speciālajā budžetā un kas šīm personām dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju atbilstoši veikto iemaksu apmēram.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1999., 20.06.2001., 08.11.2007. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026. Sk. pārejas noteikumu 102. punktu)

13.pants. Sociālajai apdrošināšanai pakļauto personu un darba devēju reģistrācija

(1) Darba devēji un pašnodarbinātie tiek reģistrēti Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu maksātāju reģistrā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(2) Katru darba ņēmēju, kurš ieguvis, mainījis vai zaudējis šā likuma 1.panta 2.punktā noteikto darba ņēmēja statusu, darba devējs reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā. Ziņas par darba ņēmējiem darba devējs sniedz Ministru kabineta noteiktajā termiņā un kārtībā.

(2[1]) Sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātājs (darba devējs) katru sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātāju reģistrē, Ministru kabineta noteiktajā termiņā un kārtībā iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestam ziņas par darba ņēmējiem.

(3) Personas, kuras brīvprātīgi pievienojušās pensiju apdrošināšanai, tiek reģistrētas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(4) Iekšzemes darba ņēmēji pie darba devēja — ārvalstnieka un ārvalstu darba ņēmēji pie darba devēja — ārvalstnieka reģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu maksātāju reģistrā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā 10 dienu laikā no statusa iegūšanas dienas.

(5) Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības reģistrēt sociāli apdrošinātās personas (darba ņēmēja) statusa zaudēšanu. Kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests reģistrē sociāli apdrošinātās personas statusa zaudēšanu, nosaka Ministru kabinets.

(6) Darba ņēmējs tiek reģistrēts kā sociāli apdrošināta persona ar datumu, ko norādījis darba devējs, taču ne agrāk kā 60 dienas pirms dienas, kad darba devējs iesniedzis ziņas par darba ņēmēja statusu. Ministru kabinets nosaka gadījumus, kad darba ņēmējs tiek reģistrēts kā sociāli apdrošināta persona ar datumu, ko norādījis darba devējs.

(6[1]) Šā panta sestajā daļā noteikto maksimālo termiņu darba ņēmēja ziņu iesniegšanai nepiemēro darba ņēmējam, kas atbilst šā likuma 1. panta 2. punkta "m" apakšpunktam, vai gadījumā, kad obligātās iemaksas tiek pārnestas saskaņā ar šā likuma 21.[3] pantu.

(7) Darba ņēmēja statusa iegūšanas un zaudēšanas datumi netiek laboti un precizēti.

(25.11.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.03.2005., 08.11.2007., 19.06.2008., 20.12.2012., 13.03.2014., 22.09.2016., 23.11.2016., 27.11.2020. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026. Sk. pārejas noteikumu 102. punktu)

14.pants. Obligāto iemaksu objekts

(1) Darba devēja un darba ņēmēja obligāto iemaksu objekts ir visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi, no kuriem jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis, neatskaitot neapliekamo minimumu, nodokļu atvieglojumus un attaisnotos izdevumus, par kuriem nodokļu maksātājam ir tiesības samazināt apliekamo ienākumu.

(2) Pašnodarbinātā obligāto iemaksu objekts ir brīvi izraudzīti ienākumi no saimnieciskās darbības atbilstoši likumam "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli". Obligāto iemaksu objekta minimālo apmēru un tā noteikšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(2^1) Pašnodarbinātā obligāto iemaksu objektā netiek ietverts valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai un vienreizējā dotācija bezdarbniekiem biznesa plāna īstenošanai.

(3) To obligāto iemaksu objektu, kuras veicamas no valsts pamatbudžeta un speciālajiem budžetiem, nosaka Ministru kabinets.

(4) Iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja — ārvalstnieka un ārvalstu darba ņēmēja pie darba devēja — ārvalstnieka obligāto iemaksu objekts ir saņemtā atlīdzība.

(5) Obligāto iemaksu un brīvprātīgo apdrošināšanas iemaksu objekta maksimālais apmērs no 2019. gada 1. janvāra tiek aprēķināts un noteikts trim gadiem, ņemot vērā iepriekšējā perioda iemaksu objekta maksimālo apmēru, nākamajiem trim kalendāra gadiem Finanšu ministrijas prognozētās tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējās bruto darba samaksas vidējo pieaugumu vai samazinājumu un iepriekšējā aprēķina perioda faktisko tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējās bruto darba samaksas vidējo pieaugumu vai samazinājumu. Obligāto iemaksu un brīvprātīgo iemaksu objekta maksimālais apmērs gadā ir 105 300 *euro*. Obligāto iemaksu objekta maksimālā apmēra noteikšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(6) Brīvprātīgo apdrošināšanas iemaksu objekta noteikšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(7) Šā panta pirmajā daļā noteiktajā obligāto iemaksu objektā netiek ietvertas darba ņēmēja labā veiktās darba devēja iemaksas privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētajiem pensiju plāniem, iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas un iemaksātās dzīvības, veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas (bez līdzekļu uzkrāšanas) prēmiju summas saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteikumiem.

(8) Darba devēja obligātie apdrošināšanas prēmiju maksājumi normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos, kad ir noslēgts apdrošināšanas līgums par labu darbiniekam, nav obligāto iemaksu objekts.

(9) *(Izslēgta ar 27.10.2005. likumu)*

(10) Personai, kura ir noslēgusi Civillikuma IV daļas 15.nodaļā paredzēto uzņēmuma, graudniecības vai pārvadājuma līgumu vai gūst ienākumu no intelektuālā īpašuma un nav reģistrēta kā saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja, obligāto iemaksu objekts ir līgumā noteiktā atlīdzība.

(11) Ārvalsts komersanta pilnvarotai personai, kura, nebūdama darba tiesiskajās attiecībās ar šo komersantu, pārstāv to darbībās, kas saistītas ar ārvalsts komersanta filiāli, obligāto iemaksu objekts ir tai aprēķinātā atlīdzība.

(12) Saeimas deputātam, pašvaldības deputātam, Ministru kabineta loceklim, komercsabiedrības valdes loceklim, padomes loceklim, prokūristam, kontrolierim, Valsts probācijas dienesta brīvprātīgajam probācijas darbiniekam, kā arī citām personām, kuras ieņem amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību, obligāto iemaksu objekts ir noteiktā atlīdzība.

(12^1) Kapitālsabiedrības valdes loceklim, kurš atbilst darba ņēmēja statusam saskaņā ar šā likuma 1.panta 2.punkta "m" apakšpunkta nosacījumiem, obligāto iemaksu objekts nav mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu.

(12^2) Kapitālsabiedrības valdes loceklim, kurš atbilst darba ņēmēja statusam saskaņā ar šā likuma 1.panta

2.punkta "m" apakšpunkta nosacījumiem un kuram kā valdes loceklim ir noteikta atlīdzība, kas nav mazāka par Ministru kabineta noteikto piecu minimālo mēneša darba algu apmēru kapitālsabiedrībā, kura ir vienas uzņēmumu grupas dalībniece likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" izpratnē, obligāto iemaksu noteikšanā netiek piemērots šā panta 12.[1] daļas nosacījums.

(12[3]) Šā panta 12.[1] daļa netiek piemērota tajā kalendāra gadā, kad kapitālsabiedrība reģistrēta Uzņēmumu reģistrā.

(13) Šā panta piektajā daļā noteiktais obligāto iemaksu objekta maksimālais apmērs netiek piemērots personai, uz kuru attiecas Padomes 1968.gada 29.februāra regula (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr.259/68, ar ko nosaka Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (Civildienesta noteikumi), ja Eiropas Savienības pensiju shēmā uzkrātais pensijas kapitāls tiek ieskaitīts Latvijas valsts pensiju sistēmā.

(14) *(Izslēgta ar 27.11.2020. likumu)*

(15) *(Izslēgta ar 27.11.2020. likumu)*

(16) Darba ņēmējiem, kuri maksā sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķina obligāto iemaksu objektu proporcionāli maksājumam speciālajā budžeta kontā, darba ņēmēja faktiskajiem ienākumiem piemērojot atbilstošu obligāto iemaksu likmi.

(17) Personai, par kuru maksā fiksēto maksājumu saskaņā ar Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumu, iemaksu objekts ir likumā noteiktais fiksētā maksājuma objekts.

(18) Papildus šā panta otrajā daļā brīvi izvēlētajam obligāto iemaksu objektam pašnodarbinātā obligāto iemaksu objekts pensiju apdrošināšanai ir faktisko ienākumu un šo brīvi izvēlēto iemaksu objektu starpība.

(19) Darba ņēmējiem, kuri gūst ienākumu no intelektuālā īpašuma un nav reģistrējuši saimniecisko darbību, obligāto iemaksu objekts ir ienākums no intelektuālā īpašuma. Kolektīvā pārvaldījuma organizācijas administrētais un personām izmaksātais ienākums no intelektuālā īpašuma nav obligāto iemaksu objekts.

(20) Profesionālam sportistam obligāto iemaksu objekts ir 860 *euro*. Obligāto iemaksu objektu nosaka proporcionāli periodam, kurā profesionālam sportistam ir darba ņēmēja statuss. Obligāto iemaksu objektu nepiemēro par tām taksācijas gada kalendāra dienām, kurās profesionāls sportists:

1) atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas;

2) atrodas dīkstāvē, kas radusies paša profesionālā sportista vainas dēļ;

3) ir atstādināts no darba bez darba algas saglabāšanas;

4) atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā;

5) atrodas atvaļinājumā sakarā ar bērna piedzimšanu;

6) atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts profesionālam sportistam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots aprūpējamais bērns;

7) atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts profesionālam sportistam, kura aprūpē ir laulātais, partneris, vecāks, bērns vai cits tuvs ģimenes loceklis, vai persona, kura dzīvo ar profesionālu sportistu vienā mājsaimniecībā un kurai nopietna medicīniska iemesla dēļ nepieciešama būtiska aprūpe vai atbalsts (aprūpētāja atvaļinājums);

8) ir pārejošā darbnespējā, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā, par kuru tam ir izsniegta darbnespējas lapa "B".

(21) Ja profesionālam sportistam aprēķinātais obligāto iemaksu objekts ir mazāks par šā panta divdesmitajā daļā noteikto, obligātās iemaksas no starpības starp šā panta divdesmitajā daļā noteikto obligāto iemaksu objektu un atbilstoši šā panta pirmajai daļai aprēķināto obligāto iemaksu objektu aprēķina un no saviem līdzekļiem veic darba devējs. Darba devējs obligāto iemaksu starpību aprēķina, ievērojot šā likuma 20. panta pirmajā, otrajā, trešajā un ceturtajā daļā noteikto. Aprēķināto starpību pilnā apmērā darba devējs no saviem līdzekļiem iemaksā šā likuma 21. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā.

(22) *(Izslēgta no 01.01.2022. ar 27.11.2020. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 77. punktu)*

(23) Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķina obligāto iemaksu objektu atbilstoši valsts sociālo iemaksu maksājumam speciālā budžeta kontā, piemērojot pašnodarbinātajam noteikto obligāto iemaksu likmi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.06.1998., 25.11.1999., 20.06.2001., 06.06.2002., 03.04.2003., 22.01.2004., 17.03.2005., 27.10.2005., 19.12.2006., 19.06.2008., 11.12.2008., 01.12.2009., 03.12.2009., 09.08.2010., 20.12.2010., 06.11.2013., 13.03.2014., 17.12.2014., 22.09.2016., 23.11.2016., 27.07.2017., 22.11.2017., 25.10.2018., 13.11.2019., 27.11.2020., 16.11.2021., 08.12.2021., 26.10.2023., 04.12.2024. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

14.[1] pants. Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem

(1) Pašnodarbinātie, kuru ienākumi mēnesī nesasniedz Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu, reizi ceturksnī veic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai 10 procentu apmērā no ienākuma.

(2) Pašnodarbinātie, kuru ienākumi mēnesī sasniedz vai pārsniedz Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu, papildus šā likuma 14. panta otrajā daļā noteiktajam obligāto iemaksu objektam, kas nav mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu, reizi ceturksnī veic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai 10 procentu apmērā no brīvi izraudzītā obligāto iemaksu objekta un faktisko ienākumu starpības.

(3) Pašnodarbinātie no lauksaimnieciskās ražošanas ienākuma vai ienākuma no intelektuālā īpašuma obligātās iemaksas 10 procentu apmērā pensiju apdrošināšanai par gadu aprēķina no gada brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objektu kopsummas un gada faktisko ienākumu starpības.

(4) Lauku atbalsta dienests līdz 1. decembrim sniedz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai informāciju par Lauku atbalsta dienesta maksājumu saņēmēju datubāzē iekļautajām fiziskajām personām, zemnieku (zvejnieku) saimniecībām, individuālajiem komersantiem un individuālajiem uzņēmumiem, kas kārtējā gadā ir saņēmuši valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai.

(5) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra atbilstoši pašnodarbinātā faktiski veiktajām obligātajām iemaksām pensiju apdrošināšanai, piemērojot obligāto iemaksu likmi pensiju apdrošināšanai saskaņā ar šā likuma 18. panta otrajā daļā noteikto, reģistrē personas obligāto iemaksu objektu pensiju apdrošināšanai un pensijas kapitālu.

(6) Šā panta pirmajā un trešajā daļā noteiktās obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai neveido personas fondētās pensijas kapitālu.

(08.12.2021. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026. Sk. pārejas noteikumu 105. punktu)

15.pants. Obligāto iemaksu administrēšana

Obligātās iemaksas administrē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

16.pants. Nokavējuma nauda

(1) *(Izslēgta ar 19.12.2006. likumu)*

(2) Par obligāto iemaksu veikšanas termiņa nokavējumu tiek piedzīta nokavējuma nauda no laikā nesamaksātās obligāto iemaksu summas (pamatparāda) par katru nokavēto dienu saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām".

(3) Nokavējuma nauda maksājama vai piedzenama no darba devēja, pašnodarbinātā, iekšzemes darba ņēmēja pie darba devēja — ārvalstnieka un ārvalstu darba ņēmēja pie darba devēja — ārvalstnieka finanšu līdzekļiem.

(10.06.1998. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1999., 22.01.2004., 19.12.2006., 27.07.2017. un 08.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

16.[1] pants. Maksātāju atbildība par citiem likuma pārkāpumiem

(Izslēgts ar 26.10.2023. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2023.)

17.pants. Soda naudas un nokavējuma naudas izlietošanas kārtība

Soda naudu, kas aprēķināta Valsts ieņēmumu dienesta veikto pārbaužu rezultātā, un nokavējuma naudu iemaksā vienotajā nodokļu kontā un to attiecināšanu starp budžetiem un ieskaitīšanu speciālajos budžetos nodrošina atbilstoši šā likuma 22. pantam.

(25.11.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.12.2006. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Grozījums pantā par iemaksu ieskaitīšanu vienotajā nodokļu kontā stājas spēkā 01.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 68. punktu)

18.pants. Obligāto un brīvprātīgo iemaksu likme

(1) Obligāto iemaksu likme, ja darba ņēmējs tiek apdrošināts visiem sociālās apdrošināšanas veidiem, ir 34,09 procenti, no kuriem 23,59 procentus maksā darba devējs un 10,50 procentus — darba ņēmējs.

(2) Obligāto iemaksu likmi obligāti sociāli apdrošināmajām personām un tās sadalījumu pa sociālās apdrošināšanas veidiem nosaka Ministru kabinets.

(3) Brīvprātīgo iemaksu likme ir Ministru kabineta noteiktā likme pensiju apdrošināšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1999., 06.06.2002., 17.03.2005., 08.11.2007., 20.12.2010., 06.11.2013., 22.09.2016., 27.07.2017., 27.11.2020. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026. Sk. pārejas noteikumu 102. punktu)

19.pants. Obligātās iemaksas no valsts pamatbudžeta un speciālajiem budžetiem

(1) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā:

1) no valsts pamatbudžeta tiek veiktas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai par šā likuma 6. panta ceturtās daļas 2., 6., 7., 8., 9., 11., 12., 13., 14., 15. un 16. punktā minētajām personām;

2) no valsts pamatbudžeta tiek veiktas obligātās iemaksas apdrošināšanai pret bezdarbu par šā likuma 6. panta piektās daļas 2., 4., 5., 7., 8., 9., 10. un 11. punktā minētajām personām;

2^1) no valsts pamatbudžeta tiek veiktas obligātās iemaksas maternitātes, paternitātes un slimības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai par šā likuma 6. panta $5.^4$ daļā minētajām personām;

3) no nodarbinātības speciālā budžeta tiek veiktas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai par šā likuma 6. panta ceturtās daļas 3. punktā minētajām personām;

4) no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta tiek veiktas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai par šā likuma 6. panta ceturtās daļas 4., 5. un 10. punktā minētajām personām un bezdarba apdrošināšanai par šā likuma 6. panta piektās daļas 3. un 6. punktā minētajām personām;

5) no darba negadījumu speciālā budžeta tiek veiktas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai par šā likuma 6. panta ceturtās daļas 4. un 5. punktā minētajām personām un bezdarba apdrošināšanai par šā likuma 6. panta piektās daļas 3. punktā minētajām personām, ja šo personu invaliditātes vai slimības cēlonis ir nelaimes gadījums darbā vai arodslimība;

6) no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta tiek veiktas obligātās iemaksas invaliditātes apdrošināšanai par šā likuma 6. panta $5.^1$ daļas 1. un 2. punktā minētajām personām;

7) no valsts pamatbudžeta tiek veiktas obligātās iemaksas par šā likuma 6. panta $5.^1$ daļas 3., 4., 5., 6. un 7. punktā minētajām personām.

(2) Obligātās iemaksas no valsts pamatbudžeta vai speciālajiem budžetiem netiek veiktas par pārskata mēneša dienām, par kurām personai ir aprēķinātas vai veiktas obligātās iemaksas kā par darba ņēmēju, iekšzemes darba ņēmēju pie darba devēja ārvalstnieka, ārvalstu darba ņēmēju pie darba devēja ārvalstnieka vai kā par pašnodarbināto.

(3) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra anulē personai no valsts pamatbudžeta un speciālajiem budžetiem

reģistrētās obligātās iemaksas par tiem periodiem, par kuriem ir informācija par personas apdrošināšanu vai nodarbinātību citā dalībvalstī vai valstī, ar kuru Latvijai ir līgums sociālās drošības jomā. Pēc obligāto iemaksu anulēšanas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra mēneša laikā pārskata personai piešķirto valsts pensiju. Valsts pensiju pārrēķina ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc mēneša, kurā iemaksas anulētas.

(4) Obligātās iemaksas no sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem un valsts pamatbudžeta netiek ieguldītas fondēto pensiju shēmā.

(5) Par personu, kura kopj bērnu un vienlaikus saņem vecāku pabalstu un bērna kopšanas pabalstu, tiek veiktas obligātās iemaksas no obligāto iemaksu objekta, kas vienāds ar personas saņemtā vecāku pabalsta un bērna kopšanas pabalsta summu. Obligātās iemaksas no šīs personas saņemtā vecāku pabalsta tiek veiktas no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta. Obligātās iemaksas no šīs personas saņemtā bērna kopšanas pabalsta tiek veiktas no valsts pamatbudžeta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.06.1998., 25.11.1999., 22.01.2004., 27.10.2005., 26.04.2007., 08.11.2007., 19.06.2008., 11.12.2008., 01.12.2009., 15.12.2011., 12.03.2015., 22.09.2016., 23.11.2016., 22.11.2017., 25.10.2018., 03.04.2019., 08.12.2021., 31.03.2022., 05.04.2023., 26.10.2023. u n 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

V nodaļa. Obligāto iemaksu aprēķināšana

20.pants. Obligāto iemaksu apmēra noteikšana

(1) Darba devējs aprēķina obligāto iemaksu, kas jāveic par katru darba ņēmēju, reizinot iemaksu objektu ar obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta darba devējam, ja darba ņēmējs ir apdrošināts visos sociālās apdrošināšanas veidos.

(2) Darba devējs aprēķina obligāto iemaksu, kas jāveic darba ņēmējam, reizinot iemaksu objektu ar obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta darba ņēmējam, ja darba ņēmējs ir apdrošināts visos sociālās apdrošināšanas veidos.

(3) Darba devējs aprēķina obligāto iemaksu, kas jāveic par katru darba ņēmēju, kurš:

1) sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuram ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), reizinot iemaksu objektu ar obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta darba devējam pensiju apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai un darba negadījumu apdrošināšanai;

2) ir izdienas pensijas saņēmējs vai persona ar invaliditāti — valsts speciālās pensijas saņēmējs, reizinot iemaksu objektu ar obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta darba devējam pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai un darba negadījumu apdrošināšanai.

(4) Darba devējs aprēķina obligāto iemaksu, kas jāveic darba ņēmējam, kurš:

1) sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuram ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), reizinot iemaksu objektu ar obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta darba ņēmējam pensiju apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai un maternitātes un slimības apdrošināšanai;

2) ir izdienas pensijas saņēmējs vai persona ar invaliditāti — valsts speciālās pensijas saņēmējs, reizinot iemaksu objektu ar obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta darba ņēmējam pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai un maternitātes un slimības apdrošināšanai.

(5) Ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka aprēķina obligāto iemaksu, reizinot obligāto iemaksu objektu ar šā likuma 18.pantā noteikto obligāto iemaksu likmi, izņemot likmi, kāda noteikta darba negadījumu apdrošināšanai un apdrošināšanai pret bezdarbu, sākot ar 184.dienu, kopš viņš uzturas Latvijas Republikā, vai ar 367.uzturēšanās dienu, ja personai, kura ir nosūtīta veikt konkrētu darbu Latvijas Republikas teritorijā uz laika periodu, ne ilgāku par 12 mēnešiem, darba ilgums pārsniedz 12 mēnešus.

(6) Pašnodarbinātais aprēķina obligāto iemaksu, reizinot iemaksu objektu ar obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta pašnodarbinātajiem.

(7) Iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka:

1) aprēķina obligāto iemaksu, reizinot obligāto iemaksu objektu ar šā likuma 18.pantā noteikto obligāto iemaksu likmi;

2) ja šis darba ņēmējs sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai viņam ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), aprēķina obligāto iemaksu, reizinot obligāto iemaksu objektu ar šā likuma 18.pantā noteikto obligāto iemaksu likmi, izņemot likmi, kāda noteikta apdrošināšanai pret bezdarbu un invaliditātes apdrošināšanai;

3) ja šis darba ņēmējs ir izdienas pensijas saņēmējs vai persona ar invaliditāti — valsts speciālās pensijas saņēmējs, aprēķina obligāto iemaksu, reizinot obligāto iemaksu objektu ar šā likuma 18.pantā noteikto obligāto iemaksu likmi, izņemot likmi, kāda noteikta apdrošināšanai pret bezdarbu.

(8) Nākamajā dienā pēc dienas, kad likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" $11.^{12}$ panta otrās daļas 1. un 2.punktā noteiktais ierobežojums ir sasniegts, sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātājs (darba devējs) reģistrē katra sezonas laukstrādnieka ienākuma nodokļa maksātāja statusa maiņu, Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un termiņā iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestam ziņas par darba ņēmējiem, un uzsāk obligāto iemaksu veikšanu no sezonas lauksaimniecības darbā gūtā ienākuma šajā likumā noteiktajā vispārējā kārtībā.

(9) Kārtību, kādā brīvprātīgi apdrošinātā persona aprēķina brīvprātīgās iemaksas, nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.06.1998., 25.11.1999., 20.06.2001., 06.06.2002., 22.01.2004., 17.03.2005., 08.11.2007., 19.06.2008., 11.12.2008., 03.12.2009., 15.12.2011., 13.03.2014., 22.09.2016., 27.11.2020., 08.12.2021. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

20.^{1} pants. Darba ienākumu un obligāto iemaksu apmēra precizēšana

(1) Darba devējs precizē darba ņēmēja darba ienākumus un obligātās iemaksas par iepriekšējo mēnesi pirms pārskata mēneša.

(1^{1}) *(Izslēgta ar 20.12.2016. likumu)*

(2) Ja darba devējs nav precizējis darba ņēmēja darba ienākumus un obligātās iemaksas par iepriekšējo mēnesi pirms pārskata mēneša, darba devējam ir tiesības tās precizēt triju gadu laikā pēc likumā noteiktā mēneša ziņojuma iesniegšanas termiņa. Precizēšanas rezultātā darba ņēmēja darba ienākumi un obligātās iemaksas nedrīkst samazināties. Darba ņēmēja darba ienākumu un obligāto iemaksu precizēšana nemaina jau piešķirto sociālās apdrošināšanas pakalpojumu apmēru, izņemot valsts vecuma pensijas apmēru (tai skaitā priekšlaicīgi piešķirtās valsts vecuma pensijas apmēru).

(2^{1}) *(Izslēgta ar 20.12.2016. likumu)*

(3) Papildus šā panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajam Ministru kabinets nosaka gadījumus, kad Valsts ieņēmumu dienests, darba devējs un maksātnespējas procesa administrators precizē darba ņēmēja darba ienākumus un obligātās iemaksas par iepriekšējiem pārskata mēnešiem. Jau piešķirto sociālās apdrošināšanas pakalpojuma apmēru pēc darba ņēmēja darba ienākumu un obligāto iemaksu precizēšanas maina, pamatojoties uz personas iesniegumu.

(4) Kārtību, kādā darba devējs, Valsts ieņēmumu dienests un maksātnespējas procesa administrators precizē darba ņēmēja darba ienākumus un obligātās iemaksas, un kārtību, kādā aprēķina un veic obligātās iemaksas par personām, kurām atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumam un Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likumam atlīdzināti darba ienākumi, kā arī iesniedz ziņojumus par obligātajām iemaksām, nosaka Ministru kabinets.

(5) Sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātājs (darba devējs) nav tiesīgs precizēt iesniegto informāciju par sezonas laukstrādnieka ienākuma nodokļa maksātāja ienākumiem un aprēķināto sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli.

(6) Pašnodarbinātajam, iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka un ārvalstu darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka ir tiesības mēneša laikā pēc dienas, kas tam noteikta obligāto iemaksu veikšanai, vienu reizi precizēt obligāto iemaksu objektu un obligātās iemaksas par pārskata ceturksni.

(6[1]) Pašnodarbinātajam ir tiesības 10 darbdienu laikā pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma saskaņā ar pārbaudē konstatēto vienu reizi precizēt obligāto iemaksu objektu un obligātās iemaksas par pārskata ceturksni.

(7) *(Izslēgta ar 08.12.2021. likumu)*

(20.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2014., 30.11.2015., 22.09.2016., 20.12.2016., 27.07.2017., 25.10.2018., 27.11.2020., 08.12.2021. un 26.10.2023. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2023.)

20.[2] pants. Obligāto iemaksu apmēra noteikšana un veikšana no darba devēja vai ar darba devēju likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" izpratnē saistīta uzņēmuma piešķirto akciju pirkuma tiesību īstenošanas ienākuma darba ņēmējiem, ar kuriem ir izbeigtas darba attiecības

(1) Ienākums, kas gūts, īstenojot akciju pirkuma tiesības, kuras darba ņēmējam piešķīris darba devējs vai ar darba devēju saistīts uzņēmums likuma "Par uzņēmuma ienākuma nodokli" izpratnē, ja darba ņēmējs akciju pirkuma tiesību īstenošanas dienā ir izbeidzis darba attiecības ar darba devēju, attiecināms uz taksācijas periodu, kurā tika izbeigtas darba attiecības.

(2) Darba devējs aprēķina obligātās iemaksas par katru darba ņēmēju, ar kuru ir izbeigtas darba attiecības un kuram sākotnēji tika piešķirtas akciju pirkuma tiesības, likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta 2.[5] daļā noteikto ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamo ienākumu reizinot ar obligāto iemaksu likmi, kāda darba ņēmējam, ar kuru ir izbeigtas darba attiecības, bija piemērojama darba attiecību pastāvēšanas pēdējā mēnesī.

(3) Darba devējs obligātās iemaksas (gan darba devēja, gan darba ņēmēja daļu) veic pilnā apmērā no saviem līdzekļiem.

(4) Darba devējs iemaksā vienotajā nodokļu kontā obligātās iemaksas par katru darba ņēmēju, ar kuru ir izbeigtas darba attiecības un kuram sākotnēji tika piešķirtas akciju pirkuma tiesības, līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 23. datumam pēc tam, kad gūts ienākums no akciju pirkuma tiesību īstenošanas.

(5) Darba devējam ir pienākums līdz obligāto iemaksu veikšanai noteiktajam termiņam atbilstoši šā likuma 20.[1] pantam precizēt darba ienākumu un obligāto iemaksu apmēru darba ņēmējiem, ar kuriem ir izbeigtas darba attiecības, un Ministru kabineta noteiktajā kārtībā iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām no šo darba ņēmēju ienākumiem, kas gūti pārskata mēnesī, īstenojot piešķirtās akciju pirkuma tiesības un atsavinot šīs tiesības.

(20.12.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018. Ceturtās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 68. punktu)

20.[3] pants. Darba ņēmēja un darba devēja minimālais pārskata mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana

(Izslēgts ar 20.12.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

20.[4] pants. Minimālais obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana

(1) Minimālais obligāto iemaksu objekts ceturksnī ir trīs Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Ja persona ir darba ņēmēja pie vairākiem darba devējiem vai vienlaikus darba ņēmēja un pašnodarbinātā, personai deklarētos obligāto iemaksu objektus summē.

(2) Ja darba ņēmējam vai darba ņēmējam, kurš vienlaikus ir pašnodarbinātais, deklarētais (summētais) obligāto iemaksu objekts ceturksnī ir mazāks par trim Ministru kabineta noteiktajām minimālajām mēneša darba algām, obligātās iemaksas no starpības starp triju Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu apmēru un deklarēto obligāto iemaksu objektu no saviem līdzekļiem veic darba devējs.

(3) Darba devējs minimālās obligātās iemaksas veic proporcionāli deklarētajam obligāto iemaksu objektam (ja persona ir darba ņēmēja pie vairākiem darba devējiem) un tām kalendāra dienām, kurās persona ir darba ņēmēja.

(3[1]) *(Izslēgta ar 16.04.2026. likumu)*

(3[2]) *(Izslēgta ar 16.04.2026. likumu)*

(4) Šā panta pirmajā daļā noteiktās minimālās obligātās iemaksas neveic par:

1) notiesāto, kas tiek nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā, vai apcietināto, kas tiek nodarbināts, atrodoties izmeklēšanas cietumā;

2) personu, kura ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kurai ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi);

3) personu ar invaliditāti;

4) personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēts bērns, kas nav sasniedzis triju gadu vecumu;

5) personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēti trīs vai vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par septiņiem gadiem, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu;

6) personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēts nepilngadīgs bērns, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzīts par personu ar invaliditāti;

7) personu līdz 24 gadu vecumam, kura mācās vispārējās, profesionālās, augstākās (pilna laika studijās) vai speciālās izglītības iestādē, izņemot laiku, kad attiecīgā persona ir pārtraukusi mācības vai studijas;

8) personu, kura kā darba ņēmējs tiek nodarbināta sociālā pakalpojuma sniegšanā un kuras darba devējs vai tā struktūrvienība, vai filiāle ir Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēta institūcija;

9) personu, kura ir pakļauta sociālās atstumtības riskam un kuru nodarbina darba devējs, kam piešķirts sociālā uzņēmuma statuss;

10) personu, kura sniedz valsts finansētu pavadoņa (bērnam līdz 18 gadu vecumam) vai asistenta pakalpojumu vai pašvaldības finansētu aprūpes pakalpojumu bērnam līdz 18 gadu vecumam, vai Eiropas Savienības politiku instrumentu projekta ietvaros finansētu aprūpes pakalpojumu bērnam līdz 18 gadu vecumam;

11) *(izslēgts ar 16.04.2026. likumu)*;

12) personu, kura pilda valsts aizsardzības dienestu tiešo dienesta pienākumu izpildes laikā;

13) *(izslēgts ar 16.04.2026. likumu).*

(5) Šajā pantā noteikto minimālo obligāto iemaksu objektu nepiemēro proporcionāli par tām taksācijas gada kalendāra dienām, kurās darba ņēmējs:

1) atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas;

2) atrodas dīkstāvē, kas radusies paša darba ņēmēja vainas dēļ;

3) ir atstādināts no darba bez darba algas saglabāšanas;

4) atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā;

5) atrodas atvaļinājumā sakarā ar bērna piedzimšanu;

6) atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts darba ņēmējam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots aprūpējamais bērns;

7) atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts darba ņēmējam, kura aprūpē ir laulātais, partneris, vecāks, bērns vai cits tuvs ģimenes loceklis, vai persona, kura dzīvo ar darba ņēmēju vienā mājsaimniecībā un kurai nopietna medicīniska iemesla dēļ nepieciešama būtiska aprūpe vai atbalsts (aprūpētāja atvaļinājums);

8) ir pārejošā darbnespējā, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā, par kuru tam ir izsniegta darbnespējas lapa "B".

(6) Šajā pantā noteikto minimālo obligāto iemaksu objektu nepiemēro pašnodarbinātajam, tai skaitā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam un ienākuma no intelektuālā īpašuma saņēmējam, sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātājam, iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka un ārvalstu darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka.

(7) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra triju mēnešu laikā pēc ceturkšņa beigām aprēķina minimālās obligātās iemaksas, kas papildus jāveic darba devējam, un līdz trešā mēneša 20. datumam paziņo par šīm iemaksām Valsts ieņēmumu dienestam.

(8) Valsts ieņēmumu dienests vienas darbdienas laikā informē darba devēju elektroniskās deklarēšanas sistēmā par aprēķinātajām minimālajām obligātajām iemaksām.

(9) Darba devējam ir pienākums līdz trešā mēneša 23. datumam no paziņojuma saņemšanas dienas veikt minimālās obligātās iemaksas par darba ņēmējiem.

(10) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra septiņu mēnešu laikā pēc kalendāra gada beigām veic minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu, ņemot vērā minimālo obligāto iemaksu objektu gadam, un informē Valsts ieņēmumu dienestu par darba devēja pārmaksātajām vai piemaksājamām minimālajām obligātajām iemaksām.

(11) *(Izslēgta ar 16.04.2026. likumu)*

(12) Aprēķinot vidējo apdrošināšanas iemaksu algu darba ņēmējam, par kuru ir veicamas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas no minimālā obligāto iemaksu objekta, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra ņem vērā minimālo obligāto iemaksu objektu, kāds sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmā ir aprēķināts un reģistrēts dienā, kad valsts sociālās apdrošināšanas pabalsts vai atlīdzība tiek piešķirta. Valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu vai atlīdzību nepārrēķina, ja, veicot minimālā obligāto iemaksu objekta aprēķinu vai pārrēķinu, mainās minimālā obligāto iemaksu objekta apmērs.

(13) Ja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras darba devējam par ceturksni aprēķināto veicamo minimālo obligāto iemaksu kopējais apmērs nepārsniedz piecus *euro*, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra par šīm iemaksām Valsts ieņēmumu dienestam var neziņot.

(14) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, veicot minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu saskaņā ar šā panta desmito daļu, pārrēķina minimālās obligātās iemaksas par trim taksācijas gadiem.

(15) Ja citas dalībvalsts kompetentās iestādes lēmums par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu (A1 sertifikāts) izsniegts par atpakaļejošu periodu, kas pārsniedz trīs gadus, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra ir tiesīga veikt minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu pēc šā panta četrpadsmitajā daļā noteiktā minimālo obligāto iemaksu pārrēķina perioda. Pēc minimālo obligāto iemaksu pārrēķina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra informē Valsts ieņēmumu dienestu par darba devēja un pašnodarbinātā pārmaksātajām minimālajām obligātajām iemaksām.

(27.11.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.11.2021., 08.12.2021., 05.04.2023., 26.10.2023. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026. Sk. pārejas noteikumu 104. un 105. punktu)

20.[5] pants. Personas saistības īpašos darba samaksas izmaksas gadījumos

Ja darba samaksu veic persona, kura darba devējam ir tieši nodevusi pilnīgu vai daļēju līgumsaistību izpildi atbilstoši Darba likuma 75.[2] pantam, tā iegūst šajā likumā noteiktās darba devēja tiesības un pienākumus pret darba ņēmēju.

(26.10.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2023.)

21.pants. Iemaksu veikšanas kārtība un termiņi

(1) Darba devējs iemaksā vienotajā nodokļu kontā obligātās iemaksas par katru darba ņēmēju reizi mēnesī līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 23. datumam.

(2) Darba ņēmējs veic obligātās iemaksas ar darba devēja starpniecību. Darba devējs ietur iemaksas, kas jāveic darba ņēmējam, un iemaksā tās vienotajā nodokļu kontā šā panta pirmajā daļā noteiktajos termiņos.

(2[1]) Ja darba devējs nav veicis šajā likumā noteiktās sociālās apdrošināšanas iemaksas, persona, par kuru darba

devējam tās bija jāveic un kura ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, var veikt sociālās apdrošināšanas iemaksas pensiju apdrošināšanai. Ministru kabinets reglamentē noteikumus, termiņus un kārtību, kādā persona veic sociālās apdrošināšanas iemaksas pensiju apdrošināšanai.

(3) Pašnodarbinātais veic obligātās iemaksas līdz ceturksnim sekojošā mēneša 23.datumam.

(3^1) *(Izslēgta no 01.07.2021. ar 27.11.2020. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 75. punktu)*

(3^2) Pašnodarbinātais šā likuma 14.[1] panta trešajā daļā minētās obligātās iemaksas no lauksaimnieciskās ražošanas ienākuma vai ienākuma no intelektuālā īpašuma par gadu veic līdz nākamā gada 23. janvārim.

(4) Iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka un ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka veic obligātās iemaksas līdz ceturksnim sekojošā mēneša 23.datumam.

(5) Personas, kuras brīvprātīgi pievienojušās pensiju apdrošināšanai, veic brīvprātīgās iemaksas līdz katra mēneša pēdējai dienai.

(6) *(Izslēgta ar 20.06.2001. likumu)*

(7) Nokavētās obligātās iemaksas veicamas saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām".

(8) *(Izslēgta ar 20.06.2001. likumu)*

(9) Ja tiek nokavēta algotā darba ienākumu izmaksa, darba devēja pienākums ir veikt obligātās iemaksas par aprēķinātajiem darba ienākumiem termiņā, kādā tās būtu jāveic, ja darba ienākumi būtu izmaksāti savlaicīgi.

(10) Autopārvadājumu likuma 35. pantā minētais pārvadātājs pirms licences kartītes saņemšanas maksā obligāto iemaksu avansu — 130 *euro* kalendāra mēnesī par katru taksometru vai vieglo automobili, ar kuru tiek veikti pasažieru komercpārvadājumi, — īpaši šim mērķim paredzētajā kontā. Institūcija pirms licences kartītes izsniegšanas pārbauda obligāto iemaksu avansa samaksu. Pārvadātājs ir tiesīgs samazināt ikmēneša obligāto iemaksu maksājumu par samaksāto avansu. Šādos gadījumos nepiemēro šā likuma 21.[1] panta ceturtās daļas nosacījumus. Ja pārvadātājs ir likvidēts vai triju gadu laikā no obligāto iemaksu avansa maksājuma veikšanas nav izmantojis obligāto iemaksu avansu, Valsts ieņēmumu dienests līdz sekojošā gada 1. aprīlim ieskaita to valsts pensiju speciālajā budžetā.

(11) Darba devējam ir pienākums mēneša laikā pēc dienas, kad stājies spēkā tiesas spriedums vai attiecīgās valsts pārvaldes iestādes lēmums par darba samaksas piedziņu, veikt obligātās iemaksas par darba ņēmēju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.06.1998., 20.06.2001., 08.11.2007., 03.12.2009., 20.12.2010., 23.11.2016., 22.11.2017., 25.10.2018., 03.04.2019., 27.11.2020., 08.12.2021. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026. Sk. pārejas noteikumu 102. punktu)

21.[1] pants. Pārmaksāto iemaksu atmaksāšana

(1) Kalendāra gada laikā pārmaksātās iemaksas triju mēnešu laikā pēc kalendāra gada beigām aprēķina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(1^1) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra informē sociāli apdrošināto personu par pārmaksātajām iemaksām. Kārtību, kādā sociāli apdrošinātā persona tiek informēta, nosaka Ministru kabinets.

(2) Sociāli apdrošināto personu pārmaksātās iemaksas atmaksā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(3) Pārmaksātās iemaksas, kuru apmērs nesasniedz 22,41 *euro*, tiek uzkrātas un atmaksātas pēc tā kalendāra gada beigām, kurā tās sasniedz vai pārsniedz 22,41 *euro*.

(4) Katra darba devēja pārmaksātās obligātās iemaksas Valsts ieņēmumu dienests novirza citu nodokļu parādu segšanai, ja tādi ir, vai ieskaita nākamo periodu maksājumos, vai pēc darba devēja pieprasījuma atmaksā.

(5) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, aprēķinot personas pārmaksātās iemaksas par kalendāra gadu, ir tiesīga norakstīt pēc noapaļošanas radušos iemaksu starpību ne vairāk kā vienu *euro* vienai sociāli apdrošinātajai

personai.

(25.11.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.09.2016. un 27.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

21.[2] pants. Obligāto iemaksu objekts, kas pārsniedz obligāto iemaksu maksimālo apmēru

(1) Obligāto iemaksu objekts, kas pārsniedz šā likuma 14.panta piektajā daļā noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, ir solidaritātes nodokļa objekts.

(2) Veiktās obligātās iemaksas no šā panta pirmajā daļā noteiktā objekta tiek novirzītas solidaritātes nodoklim.

(3) Kārtību, kādā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra uzskaita, aprēķina un ieskaita solidaritātes nodokli, nosaka Ministru kabinets.

(30.11.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.07.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

21.[3] pants. Obligāto iemaksu pārnešana no citas dalībvalsts saskaņā ar regulu

(1) Pamatojoties uz personas iesniegumu un sadarbojoties ar citas dalībvalsts kompetento iestādi, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra veic obligāto iemaksu pārnešanu no citas dalībvalsts un informē par to Valsts ieņēmumu dienestu.

(2) Obligātās iemaksas pārnes tikai par pagājušo periodu, par kuru Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra ir vienojusies ar citas dalībvalsts kompetento iestādi un kurš nav ilgāks par to, kāds norādīts lēmumā par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu (A1 sertifikātā).

(3) Obligātās iemaksas, kas veiktas citā dalībvalstī, tiek ieskaitītas valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā bez nokavējuma naudas.

(4) Pārnestās obligātās iemaksas netiek precizētas.

(5) Pārnestās obligātās iemaksas un obligāto iemaksu objektu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķina un reģistrē proporcionāli, ņemot vērā personai kā darba ņēmējam vai pašnodarbinātajam piemēroto obligāto iemaksu likmi attiecīgajā periodā Latvijā. Ja par kalendāra gadu aprēķinātais obligāto iemaksu objekts pārsniedz obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, personai tiek reģistrēts maksimālais obligāto iemaksu objekts. Pārmaksātās pārnestās obligātās iemaksas netiek atmaksātas.

(6) Obligāto iemaksu pārnešana nemaina personai piešķirtā apdrošināšanas pakalpojuma apmēru, izņemot vecuma pensijas apmēru. Pēc obligāto iemaksu reģistrēšanas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra mēneša laikā pārskata personai piešķirto vecuma pensiju. Vecuma pensiju pārrēķina ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc mēneša, kurā iemaksas reģistrētas.

(7) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra 10 darbdienu laikā pēc pārnesto obligāto iemaksu reģistrēšanas nodrošina to reģistrēšanu arī valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku kontos. Obligātās iemaksas valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku kontos tiek reģistrētas, ņemot vērā attiecīgā perioda iemaksu likmi valsts fondēto pensiju shēmā.

(22.09.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2016.)

21.[4] pants. Obligāto iemaksu nodošana citai dalībvalstij saskaņā ar regulu

(1) Pēc citas dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra nodod citai dalībvalstij faktiski veiktās obligātās iemaksas, izņemot minimālās obligātās iemaksas, par periodu, kas norādīts lēmumā par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu (A1 sertifikātā), un informē Valsts ieņēmumu dienestu par personu, par kuru obligātās iemaksas tiek nodotas, un periodu, par kuru obligātās iemaksas aprēķinātas.

(1[1]) Vienlaikus ar šā panta pirmajā daļā minēto obligāto iemaksu nodošanu citai dalībvalstij šai valstij nodod arī solidaritātes nodokļa daļu, kas reģistrēta:

1) par 2018. gadu — fondēto pensiju shēmā;

2) par 2019. un 2020. gadu — solidaritātes nodokļa maksātāja personīgajā kontā saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām".

(2) Valsts ieņēmumu dienests pēc šā panta pirmajā daļā minēto ziņu saņemšanas no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras anulē darba devēja ziņojumā iekļauto informāciju.

(3) Obligātās iemaksas nodod no katra valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumiem atbilstoši katra speciālā budžeta ieņēmumu īpatsvaram saskaņā ar likumu par valsts budžetu attiecīgajam gadam.

(4) Obligātās iemaksas, kas veiktas par mēnešiem, kuri ir ņemti vērā sociālās apdrošināšanas pakalpojuma aprēķinā, netiek nodotas.

(5) Pēc obligāto iemaksu nodošanas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārskata personas tiesības uz piešķirto sociālās apdrošināšanas pakalpojumu vai pakalpojuma apmēru. Ja persona zaudē tiesības uz sociālās apdrošināšanas pakalpojumu vai mainās pakalpojuma apmērs, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc mēneša, kurā iemaksas nodotas, pārtrauc sociālās apdrošināšanas pakalpojuma izmaksu vai pārskata pakalpojuma apmēru.

(6) Ja periodā, par kuru obligātās iemaksas nododamas, persona ir valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieks, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra piecu darbdienu laikā pirms obligāto iemaksu nodošanas dod valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam uzdevumu pārskaitīt personas uzkrāto fondēto pensijas kapitālu valsts pensiju speciālajā budžetā. Ja valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieks pēc iemaksu nodošanas vairs nav sociāli apdrošinātā persona (nav pakļauts valsts pensiju apdrošināšanai), Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra nodrošina valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka konta slēgšanu.

(22.09.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.11.2017., 27.11.2020. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

22. pants. Obligātās iemaksas ieskaitīšana speciālo budžetu kontos

(1) Valsts ieņēmumu dienests katru darbdienu, pamatojoties uz gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto obligāto iemaksu ieņēmumu sadalījumu, veic vienotajā nodokļu kontā saņemto un uz obligātajām iemaksām novirzīto obligāto iemaksu ieņēmumu attiecināšanu uz speciālajiem budžetiem un valsts pamatbudžetu.

(2) Pēc šā panta pirmajā daļā veiktās attiecināšanas Valsts ieņēmumu dienests uz sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu ieņēmumiem attiecināmo daļu katru darbdienu ieskaita valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu sadales kontā.

(3) Valsts kase katru darbdienu valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu sadales kontā pieejamos līdzekļus ieskaita sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu kontos atbilstoši gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktajam sociālās apdrošināšanas ieņēmumu īpatsvaram.

(4) Ja, plānojot gadskārtējo valsts budžetu, kādā no speciālajiem budžetiem ieņēmumi un iepriekšējo gadu līdzekļu atlikums nesedz gadskārtējā budžeta izdevumus, bet citā speciālajā budžetā ir līdzekļu atlikums, tad, aprēķinot katra speciālā budžeta ieņēmumu īpatsvaru, tajā iekļauj finansējumu budžeta izdevumu segšanai.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018. Panta jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 68. punktu)

23.pants. Ziņojums par obligātajām iemaksām

(1) Darba devējam ir pienākums reizi mēnesī līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 17. datumam iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem pārskata mēnesī Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(1^1) Darba devējs, kurš precizē darba ņēmēja darba ienākumus un obligātās iemaksas šā likuma $20.^1$ panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā, katru pārskata mēnesi var precizēt vienu reizi.

(1^2) Sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātājam (darba devējam) ir pienākums piecu darbdienu laikā pēc ienākuma gūšanas mēneša pēdējās dienas iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam darba devēja ziņojumu par sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātāja ienākumu un aprēķināto sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli pārskata mēnesī. Kārtību, kādā sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātājs (darba devējs) iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam darba devēja ziņojumu, nosaka Ministru kabinets.

(1^3) *(Izslēgta ar 20.12.2016. likumu)*

(1^4) Valsts ieņēmumu dienests nepieņem darba devēja ziņojumus, kuros darba ņēmējiem norādītās ziņas neatbilst darba ņēmēju statusa periodiem.

(1^5) *(Izslēgta no 01.01.2022. ar 27.11.2020. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 77. punktu)*

(2) Pašnodarbinātajiem, iekšzemes darba ņēmējiem pie darba devēja — ārvalstnieka un ārvalstu darba ņēmējiem pie darba devēja — ārvalstnieka ir pienākums līdz ceturksnim sekojošā mēneša 17. datumam iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(2^1) *(Izslēgta no 01.07.2021. ar 27.11.2020. likumu. Sk. Pārejas noteikumu 75. punktu)*

(2^2) Pašnodarbinātajam ir pienākums attiecībā uz gada lauksaimnieciskās ražošanas ienākumu vai ienākumu no intelektuālā īpašuma iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām līdz nākamā gada 17. janvārim, aizpildot ceturtā ceturkšņa ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām.

(3) Valsts ieņēmumu dienests Ministru kabineta noteiktajā kārtībā sniedz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai ziņas par veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām un veiktajiem sociālā nodokļa maksājumiem. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra Ministru kabineta noteiktajā kārtībā reģistrē obligāto iemaksu un sociālā nodokļa maksājumus un pārrēķina obligāto iemaksu objektu, ja šīs iemaksas nav veiktas pilnā apmērā.

(4) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, sociāli apdrošinātajai personai ierodoties personiski vai iesniedzot rakstveida pieprasījumu jebkurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļā, bez maksas tai izsniedz vai nosūta ziņas par šīs personas apdrošināšanas konta stāvokli.

(5) Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības precizēt un labot obligāto iemaksu veicēju iesniegto informāciju, ja, pamatojoties uz citu valsts iestāžu sniegto informāciju, konstatētas kļūdas obligāto iemaksu veicēju iesniegtajās ziņās vai ziņojumos par obligātajām iemaksām. Šādā gadījumā Valsts ieņēmumu dienests 10 darbdienu laikā pēc kļūdu labošanas informē obligāto iemaksu veicēju par izdarītajiem labojumiem.

(6) Darba devējam ir pienākums mēneša laikā pēc dienas, kad stājies spēkā tiesas spriedums vai attiecīgās valsts pārvaldes iestādes lēmums par atlīdzības par darba piespiedu kavējumu piedziņu vai par laikus neizmaksātiem darba ienākumiem, iesniegt šā panta pirmajā daļā minēto informāciju Valsts ieņēmumu dienestam. Ja darba devējs nav iesniedzis minēto informāciju, Valsts ieņēmumu dienests, pamatojoties uz personas iesniegumu un iesniegto tiesas spriedumu vai iestādes lēmumu, precizē darba devēja ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām, sadalot obligāto iemaksu objektu un obligātās iemaksas proporcionāli par visu periodu, ja sadalījums neizriet no tiesas sprieduma vai iestādes lēmuma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.1999., 20.06.2001., 17.03.2005., 15.06.2006., 19.06.2008., 16.06.2009., 03.12.2009., 20.12.2012., 13.03.2014., 30.11.2015., 23.11.2016., 20.12.2016., 27.07.2017., 22.11.2017., 25.10.2018., 27.11.2020. un 08.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

V^1 nodaļa. Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai no autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības) un pašnodarbinātā ienākumiem

(Nodaļa izslēgta no 01.07.2021. ar 27.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 76. punktu)

23.^{1} pants. Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai no autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības)

(Izslēgts no 01.07.2021. ar 27.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 76. punktu)

23.^{2} pants. Obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai pašnodarbinātajiem

(Izslēgts no 01.07.2021. ar 27.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 76. punktu)

23.[3] pants. Obligāto iemaksu pensiju apdrošināšanai reģistrēšana personu kontos

(Izslēgts no 01.07.2021. ar 27.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021. Sk. pārejas noteikumu 76. punktu)

VI nodaļa. Valsts obligātās sociālās apdrošināšanas administrācija

24.pants. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

(1) Līdz 2003.gada 31.decembrim:

1) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk — Aģentūra) ir bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība, kas darbojas saskaņā ar šo likumu, likumu "Par bezpeļņas organizācijām", likumu "Par akciju sabiedrībām", citiem normatīvajiem aktiem un saviem statūtiem;

2) Aģentūra ir juridiskā persona, tai ir savi norēķinu konti bankās un savs zīmogs;

3) Aģentūra ir šā likuma 7.pantā noteikto budžetu rīkotāja;

4) Aģentūras darbību kontrolē Ministru kabineta iecelta padome, kuras sastāvā tiek iekļauti labklājības ministra ieteiktie pārstāvji;

5) Aģentūras padomes priekšsēdētājs ir labklājības ministrs, kas ir arī valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis Aģentūrā;

6) Aģentūras ģenerāldirektoru pēc labklājības ministra ieteikuma amatā ieceļ Ministru kabinets.

(2) No 2004.gada 1.janvāra:

1) Aģentūra ir Labklājības ministrijas pārraudzībā esoša valsts aģentūra, kas realizē valsts politiku sociālās apdrošināšanas un valsts sociālo pabalstu jomā;

2) Aģentūra nodarbojas ar speciālo budžetu administrēšanu, kā arī saskaņā ar normatīvajiem aktiem Aģentūras kompetencē nodoto sociālās apdrošināšanas pakalpojumu un valsts sociālo pabalstu administrēšanu;

3) Aģentūras teritoriālās struktūrvienības ir Aģentūras nodaļas.

(3) No 2011.gada 1.janvāra Aģentūra administrē izdienas pensijas, kas piešķirtas saskaņā ar Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju un baleta mākslinieku pabalsta par radošo darbu likumu, Tiesnešu izdienas pensiju likumu, Diplomātu izdienas pensiju likumu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu izdienas pensiju likumu, Prokuroru izdienas pensiju likumu, likumu "Par izdienas pensijām Iekšlietu ministrijas sistēmas darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm", Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistīto darbinieku izdienas pensiju likumu, nolikumu "Par izdienas pensijām" un nolikumu "Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)", un Valsts drošības dienesta amatpersonu izdienas pensijas, kas piešķirtas saskaņā ar Valsts drošības iestāžu amatpersonu izdienas pensiju likumu (turpmāk — izdienas pensijas).

(4) No 2013.gada 15.janvāra Aģentūra ir labklājības ministra pārraudzībā esoša tiešās valsts pārvaldes iestāde, kas pilda šā panta otrajā un trešajā daļā noteiktās funkcijas.

(03.04.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.01.2004., 20.12.2010., 20.12.2012., 25.10.2018. un 26.10.2023. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2023.)

24.[1] pants. Sociālās apdrošināšanas informācijas sistēma

Sociālās apdrošināšanas informācijas sistēma (SAIS) ir valsts informācijas sistēma, kurā iekļauj normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā no valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskajām un juridiskajām personām saņemto informāciju, tai skaitā personu datus, lai nodrošinātu sociāli apdrošināto personu uzskaiti, sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts pabalstu un izdienas pensiju piešķiršanu un izmaksu, valsts budžeta līdzekļu izlietošanas kontroli, kā arī citu Aģentūras funkciju kvalitatīvu izpildi. Sistēmas pārzinis ir Aģentūra.

(22.09.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2016.)

24.[2] pants. Informācijas apmaiņas nodrošināšana ar citām dalībvalstīm

(1) Aģentūra Latvijas Republikā nodrošina Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra regulas (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu 4. pantā minētā piekļuves punkta darbību, kā arī Aģentūras Nacionālās aplikācijas aizstājēja (turpmāk — *RINA*) darbību strukturētu elektronisko dokumentu sagatavošanai, lai nodrošinātu elektronisku informācijas apmaiņu ar citām dalībvalstīm sociālā nodrošinājuma jomās, kas minētas regulas Nr. 883/2004 3. pantā.

(2) Piekļuves punkts ir valsts informācijas sistēma, kuras pārzinis ir Aģentūra.

(3) Piekļuves punktā saņemtā informācija, kas attiecas uz Aģentūras funkciju izpildi, tiek apstrādāta Aģentūras *RINA* un SAIS.

(4) Aģentūras *RINA* ir valsts informācijas sistēma, kurā tiek saņemti un sagatavoti strukturēti elektroniski dokumenti datu apmaiņai ar citām Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīm un Šveices konfederāciju.

(5) Aģentūras *RINA* pārzinis ir Aģentūra.

(6) Ministru kabinets nosaka Aģentūras *RINA* apstrādājamo informāciju un tās apstrādes kārtību.

(7) Piekļuves punktā saņemtā informācija, kas attiecas uz Nacionālā veselības dienesta funkciju izpildi, tiek automatizēti pārsūtīta šim dienestam, kur tā tiek apstrādāta Nacionālā veselības dienesta *RINA* un Starptautiskās sadarbības informācijas sistēmā.

(8) Aģentūra un Nacionālais veselības dienests izmanto piekļuves punktu, lai nosūtītu citām dalībvalstīm iestādes rīcībā esošo informāciju sociālā nodrošinājuma jomā atbilstoši iestādes kompetencei.

(15.06.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.07.2021.)

24.[3] pants. Informācijas apmaiņa sociālās drošības līgumu ietvaros

Aģentūra nosūta un saņem no valstīm, ar kurām noslēgti līgumi sociālās drošības jomā, informāciju, kas attiecas uz Aģentūras funkciju izpildi. Saņemto informāciju Aģentūra apstrādā SAIS.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018. Pants stājas spēkā 01.01.2019. Sk. pārejas noteikumu 69. punktu)

25.pants. Aģentūras darbības finansēšana

(1) Līdz 2003.gada 31.decembrim Aģentūras darbību finansē no speciālajiem budžetiem likumā noteiktajā kārtībā, kā arī no līdzekļiem, ko Aģentūra gūst statūtos paredzētās uzņēmējdarbības rezultātā.

(2) Sākot ar 2004.gada 1.janvāri, Aģentūras darbību finansē no speciālo budžetu īpašiem mērķiem iezīmētajiem ieņēmumiem, no citiem īpašiem mērķiem iezīmētiem ieņēmumiem, no ziedojumiem un dāvinājumiem, no ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, kā arī no pašu ieņēmumiem.

(03.04.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.01.2004. likumu, kas stājas spēkā 25.02.2004.)

26.pants. Aģentūras darbības finansēšana

(Izslēgts ar 03.04.2003. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2003.)

26.[1] pants. Aģentūras administrēto pakalpojumu pieprasīšana

(1) Sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu un izdienas pensiju pieprasa un to piešķiršanai nepieciešamos dokumentus persona personīgi vai elektroniski iesniedz vienai no Aģentūras nodaļām. Ja attiecīgie dokumenti tiek nosūtīti elektroniski, tie noformējami atbilstoši elektroniskos dokumentus regulējošiem normatīvajiem aktiem.

(2) Sociālās apdrošināšanas pakalpojuma (izņemot valsts pensiju) un valsts sociālā pabalsta pieprasījumu un to piešķiršanai nepieciešamos dokumentus persona var nosūtīt pa pastu vai iesniegt ar pilnvarotās personas starpniecību.

(3) Valsts pārvaldes pakalpojumu portālā https://latvija.gov.lv pieejamos Aģentūras administrētos pakalpojumus persona var pieprasīt, izmantojot portāla piedāvātos autentifikācijas līdzekļus.

(4) Iesniegumu par valsts pensijas automātiska pārrēķina datuma maiņu persona var nosūtīt arī pa pastu vai iesniegt ar pilnvarotās personas starpniecību.

(12.03.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.12.2021. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

26.[2] pants. Aģentūras automatizēti pieņemtie lēmumi

(1) Sociālās apdrošināšanas pakalpojumus, valsts sociālos pabalstus un izdienas pensiju, ja speciālajās tiesību normās nav noteikta nepieciešamība iesniegt iesniegumu pakalpojuma saņemšanai, piešķir, pārrēķina un izmaksā, pamatojoties uz automātisku datu apstrādi Sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmā (SAIS).

(2) Automatizēti pieņemts lēmums ir derīgs bez paraksta un ir paziņots ar sociālās apdrošināšanas pakalpojuma vai valsts sociālā pabalsta, vai izdienas pensijas izmaksu. Lēmumā norāda, ka tas ir pieņemts, pamatojoties tikai uz automātisku datu apstrādi, un ietver informāciju par to, kā persona var saņemt skaidrojumu par lēmuma automatizēto pieņemšanu.

(3) Automatizēti pieņemtie lēmumi pieejami valsts pārvaldes pakalpojumu portālā https://latvija.gov.lv, vai tos izsniedz pēc personas pieprasījuma.

(16.04.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

27.pants. Aģentūras izdoto administratīvo aktu apstrīdēšana un pārsūdzēšana, izdošanas termiņa pagarināšana

(1) Aģentūras izdotos administratīvos aktus, automatizēti pieņemtos lēmumus vai faktisko rīcību persona var apstrīdēt Aģentūras direktoram mēneša laikā no administratīvā akta spēkā stāšanās dienas. Aģentūras direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

(2) Iesnieguma iesniegšana Aģentūras direktoram vai pieteikuma iesniegšana tiesai neaptur Aģentūras izdotā administratīvā akta darbību. Aģentūras direktors ir tiesīgs ar rakstveida lēmumu apturēt adresātam nelabvēlīga administratīvā akta darbību, ja saņemts personas iesniegums par administratīvā akta darbības apturēšanu.

(3) Aģentūras direktoram ir tiesības ar motivētu lēmumu pagarināt administratīvā akta izdošanas termiņu līdz trim gadiem no personas pieprasījuma saņemšanas dienas, ja sociālās apdrošināšanas pakalpojumu vai valsts sociālo pabalstu piešķiršanai ir nepieciešama ilgstoša faktu konstatācija saistībā ar informācijas saņemšanu no kompetentās ārvalstu iestādes. Aģentūras direktora lēmumu par termiņa pagarināšanu var pārsūdzēt tiesā.

(4) Sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmā (SAIS) sagatavotie administratīvie akti ir spēkā un derīgi bez aģentūras amatpersonas paraksta.

(5) Aģentūras veikto minimālo obligāto iemaksu aprēķinu darba devējs un pašnodarbinātais var apstrīdēt, iesniedzot iesniegumu Aģentūras direktoram, mēneša laikā no dienas, kad informācija nosūtīta elektroniskās deklarēšanas sistēmā. Aģentūras direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā mēneša laikā no direktora lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(22.01.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009., 27.11.2020., 08.12.2021. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

27.[1] pants. Sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu un izdienas pensiju pārmaksu atgūšana

(1) Aģentūra atgūst sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu un izdienas pensiju pārmaksātās summas ne vairāk kā par triju gadu periodu, skaitot no pārmaksas konstatēšanas dienas, bet lietās, kurās pārmaksas konstatēšanai nepieciešama informācija no kompetentās ārvalstu iestādes, — ne vairāk kā par triju gadu periodu sešu gadu periodā no pārmaksas konstatēšanas dienas. Aģentūra uzsāk piespiedu izpildes darbības par

personai piešķirtā sociālās apdrošināšanas pakalpojuma, valsts sociālā pabalsta vai izdienas pensijas pārmaksas atgūšanu viena gada laikā pēc labprātīgas izpildes termiņa beigām Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, piemērojot Civilprocesa likumā noteiktos noilguma termiņus un noilguma pārtraukšanas nosacījumus.

(2) Ja personai ir piešķirts sociālās apdrošināšanas pakalpojums, valsts sociālais pabalsts vai izdienas pensija, Aģentūra veic ieturējumus sociālās apdrošināšanas pakalpojuma, valsts sociālā pabalsta vai izdienas pensijas pārmaksas atgūšanai 10 procentu apmērā no katra piešķirtā sociālās apdrošināšanas pakalpojuma, valsts sociālā pabalsta vai izdienas pensijas. Ieturējumus neveic no bērna piedzimšanas pabalsta, pabalsta pārdzīvojušajam laulātajam, apbedīšanas pabalsta un papildu izdevumu kompensācijas sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību.

(3) Valsts ieņēmumu dienests Ministru kabineta noteiktajā kārtībā atmaksā Aģentūrai no pārmaksātā pakalpojuma ieturēto iedzīvotāju ienākuma nodokli, pamatojoties uz Aģentūras pieprasījumu par valsts budžeta ieņēmumos iemaksātās nodokļa summas atmaksu. Ja persona iedzīvotāju ienākuma nodokli jau ir atguvusi, iesniedzot iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarāciju, personai ir pienākums atmaksāt speciālajā budžetā no pakalpojuma ieturēto iedzīvotāju ienākuma nodokli.

(4) Ja personai nav piešķirts sociālās apdrošināšanas pakalpojums, valsts sociālais pabalsts vai izdienas pensija vai minēto pakalpojumu izmaksa ir pārtraukta, administratīvo aktu nodod izpildei tiesu izpildītājam piespiedu piedziņai, pamatojoties uz Aģentūras amatpersonas izpildrīkojumu, Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā un termiņā. Administratīvo aktu, pamatojoties uz Aģentūras amatpersonas izpildrīkojumu, Aģentūra nodod izpildei tiesu izpildītājam piespiedu piedziņai arī tādā gadījumā, kad persona turpina saņemt pakalpojumu un pārmaksas konstatēšanas dienā pārmaksas summa piecas reizes pārsniedz sociālās apdrošināšanas pakalpojuma, valsts sociālā pabalsta vai izdienas pensijas apmēru mēnesī.

(5) Ja laikā, kad Aģentūra veic ieturējumus sakarā ar sociālās apdrošināšanas pakalpojuma, valsts sociālā pabalsta vai izdienas pensijas pārmaksu, tiek saņemts tiesu izpildītāja rīkojums par parāda piedziņu no minētajiem pakalpojumiem, Aģentūra parāda piedziņu citu piedzinēju labā veic pēc sociālās apdrošināšanas pakalpojuma, valsts sociālā pabalsta vai izdienas pensijas pārmaksas ieturēšanas.

(6) Ja saistībā ar personas nāvi vai bezvēsts prombūtni ir radusies sociālās apdrošināšanas pakalpojuma, valsts sociālā pabalsta vai izdienas pensijas pārmaksa, Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī reģistrēta kredītiestāde vai valsts akciju sabiedrība "Latvijas Pasts" pēc Aģentūras rakstveida pieprasījuma to atmaksā Aģentūrai, pārskaitot attiecīgo summu no personas konta uz Aģentūras pieprasījumā norādīto kontu un atskaitot kredītiestādes vai valsts akciju sabiedrības "Latvijas Pasts" komisijas maksu par pārskaitījuma veikšanu. Pārmaksu atmaksā apmērā, kas nepārsniedz mirušās personas kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas (PNS) kontā pieejamos naudas līdzekļus.

(7) Ja Aģentūra piešķir sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu vai izdienas pensiju par periodu, kurā jau ir izmaksāts kāds no šiem pakalpojumiem, un normatīvie akti neparedz minēto pakalpojumu vienlaicīgu saņemšanu, piešķirtā pakalpojuma izmaksas summu samazina par iepriekš izmaksātā (piešķirtā) pakalpojuma summu. Šajā gadījumā personai izmaksājamā pakalpojuma apmērs pirmajā mēnesī nedrīkst būt mazāks par piešķirtā pakalpojuma mēneša summu.

(8) Ja Aģentūra līdz personas nāves dienai neizmaksāto sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu vai izdienas pensiju izmaksā laulātajam, pirmās vai otrās pakāpes radiniekiem vai likumos noteiktajos gadījumos uz mantojuma apliecības vai tiesas nolēmuma pamata citai personai, izmaksājamo summu samazina par minēto pakalpojumu pārmaksas apmēru.

(9) Ja par laiku, kad persona saņēma sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu vai izdienas pensiju, darba devējs, pamatojoties uz tiesas spriedumu, izmaksā personai atlīdzību par darba piespiedu kavējumu vai citu no darba tiesiskajām attiecībām izrietošu maksājumu un normatīvie akti neparedz minēto pakalpojumu un no darba devēja gūto ienākumu vienlaicīgu saņemšanu, personai ir pienākums atmaksāt Aģentūras piešķirtā pakalpojuma summu. Šajā gadījumā nepiemēro šā panta pirmās daļas noteikumus par pārmaksu periodu un atgūšanas termiņiem.

(10) Atgūtās sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu un izdienas pensiju pārmaksas ieskaita attiecīgajā speciālajā budžetā vai valsts pamatbudžetā, no kura finansēts pārmaksātais sociālās apdrošināšanas pakalpojums, valsts sociālais pabalsts vai izdienas pensija.

(11) Šā panta otrās un astotās daļas nosacījumi attiecas arī uz personas, kurai piešķirts sociālās apdrošināšanas pakalpojums, valsts sociālais pabalsts vai izdienas pensija, partneri.

(12) Saistībā ar personas nāvi radušos pārmaksu vai pārmaksas atlikumu Aģentūra atgūst no fondēto pensiju shēmas kapitāla, ja parādnieks ir bijis fondēto pensiju shēmas dalībnieks un izvēlējies, ka kapitāls tiks pievienots

fondēto pensiju shēmas dalībnieka norādītās personas fondētās pensijas kapitālam vai mantots Civillikumā noteiktajā kārtībā.

(22.09.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.11.2017., 27.11.2020., 09.11.2023. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

28.pants. Tiesības norakstīt sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu un izdienas pensiju pārmaksu summas

Aģentūra noraksta un izslēdz no bilances tās uzskaitē esošās pārmaksu summas, kuras radušās sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu un izdienas pensiju saņēmēju vainas dēļ un kuru piedziņa nav iespējama, jo administratīvā akta izpildei iestājies noilgums vai parādnieks ir miris un parāda summa nepārsniedz 22,41 *euro*, vai ja personai nav deklarētās dzīvesvietas vai dzīvesvieta ir ārpus Latvijas un pēc administratīvā akta spēkā stāšanās pagājuši vairāk nekā seši gadi. Ja persona ir mirusi, pārmaksas, kas pārsniedz divas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, Aģentūra piedzen normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(22.09.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

28.[1] pants. Kļūdainas informācijas labošana darba devēju ziņojumos

Aģentūra atbilstoši tās rīcībā esošajai informācijai precizē un reģistrē darba devēja ziņojumā kļūdaini norādīto informāciju par obligātajām iemaksām un obligāto iemaksu objektu, ja darba devējs triju gadu laikā nav novērsis kļūdas savā ziņojumā.

(22.09.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2016.)

29. pants. Aģentūras administrēto pakalpojumu izmaksa personām, kuras dzīvo Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī, vai Apvienotajā Karalistē

(1) Latvijas Republikā piešķirtie sociālās apdrošināšanas pakalpojumi, valsts sociālie pabalsti, izdienas pensija un kaitējuma atlīdzība sakarā ar Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanu pēc pakalpojuma saņēmēja pieprasījuma ieskaitāma personai piederošā valsts akciju sabiedrībā "Latvijas Pasts" atvērtā pasta norēķinu sistēmas (PNS) kontā vai Latvijas Republikā vai citā dalībvalstī, vai Apvienotajā Karalistē maksājumu iestādē atvērtā kontā (IBAN — starptautisks bankas konta numurs), kurā var ieskaitīt maksājumu *euro* valūtā.

(2) Aģentūras administrētie pakalpojumi, kurus saskaņā ar tiesību normās noteikto piegādā saņēmēja dzīvesvietā Latvijas Republikā, tiek piegādāti par maksu. Pakalpojumu piegādes izdevumi saskaņā ar gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto maksu par pakalpojumu piegādi tiek ieturēti no piegādājamās pakalpojuma summas. Ja persona dzīvesvietā saņem vairākus Aģentūras administrētos pakalpojumus un par katra piegādi dzīvesvietā saskaņā ar normatīvajiem aktiem paredzēta maksa, Aģentūra iekasē vienu maksu par piegādi, pamatojoties uz lielāko izmaksājamā pakalpojuma apmēru.

(3) Personām, kuras Latvijas Republikā piešķirtās valsts pensijas, apdrošināšanas atlīdzības sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību vai kaitējuma atlīdzības sakarā ar Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanu izmaksai norādījušas citā dalībvalstī vai Apvienotajā Karalistē atvērtu kontu (IBAN), attiecīgo pakalpojumu izmaksā kārtībā, kāda saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām" noteikta valsts pensiju izmaksai personām, kuras izbrauc uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs.

(16.04.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

30. pants. Aģentūras administrēto pakalpojumu izmaksa personām, kuras dzīvo vai izbrauc uz pastāvīgu dzīvi ārpus Latvijas Republikas vai citas dalībvalsts, vai Apvienotās Karalistes

(1) Latvijas Republikā piešķirto valsts pensiju, apdrošināšanas atlīdzību sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību un kaitējuma atlīdzību sakarā ar Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanu personām, kuras izbrauc uz pastāvīgu dzīvi ārpus Latvijas Republikas vai citas dalībvalsts, vai Apvienotās Karalistes, Aģentūra pārskaita uz tajā ārvalstī, kurā persona dzīvo, maksājumu iestādē personas atvērto kontu (tai skaitā IBAN, ja valstī atver kontus pēc IBAN principa), kurā var ieskaitīt maksājumu *euro* valūtā.

(2) Piešķirot valsts vecuma pensiju vai apgādnieka zaudējuma pensiju ārpus Latvijas Republikas vai citas dalībvalsts, vai Apvienotās Karalistes dzīvojošajiem, Aģentūra maksājumu pārskaita uz tajā ārvalstī, kurā persona dzīvo, maksājumu iestādē personas atvērto kontu (tai skaitā IBAN, ja valstī atver kontus pēc IBAN principa), kurā var ieskaitīt maksājumu *euro* valūtā.

(3) Pakalpojuma saņēmējs sedz komisijas maksu par šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajiem pārskaitījumiem ārpus Latvijas Republikas vai citas dalībvalsts, vai Apvienotās Karalistes. Pārskaitāmā summa tiek samazināta par maksājumu iestādes ieturēto komisijas maksu arī gadījumā, kad kļūdaini veikts maksājums tiek atgriezts vai atkārtoti tiek nosūtīts pakalpojuma saņēmējam, izņemot gadījumu, kad maksājums veikts kļūdaini citas personas vainas dēļ.

(4) Šā panta pirmajā un otrajā daļā noteikto kārtību piemēro, ja Saeimas apstiprinātajos starptautiskajos līgumos sociālās drošības jomā nav noteikts citādi.

(5) Personām, kuras Latvijas Republikā piešķirtās valsts pensijas, apdrošināšanas atlīdzības sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību vai kaitējuma atlīdzības sakarā ar Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanu izmaksai norādījušas ārpus Latvijas Republikas vai citas dalībvalsts, vai Apvienotās Karalistes personas atvērtu kontu, ievērojot šā panta pirmo un otro daļu, attiecīgo pakalpojumu izmaksā kārtībā, kāda saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām" noteikta valsts pensiju izmaksai personām, kuras izbrauc uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs.

(16.04.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

Pārejas noteikumi

1. Šā likuma 5.panta ceturtā daļa (2001.gada 20.jūnija redakcijā) piemērojama no 2001.gada 14.marta.

(20.06.2001. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.03.2005. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2005.)

2. Šā likuma 18.panta pirmajā daļā noteiktā obligāto iemaksu likme un tās sadalījums starp darba devēju un darba ņēmēju stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī

(20.06.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2001.)

3. No 1998.gada 1.janvāra līdz 1999.gada 31.decembrim obligāto iemaksu likme ir 37 procenti, no kuriem 28 procentus maksā darba devējs un 9 procentus — darba ņēmējs.

(25.11.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2000.)

4. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums "Par sociālo nodokli" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1996, 1., 7., 15.nr.), bet:

1) no visiem sociāli apdrošināto personu darba ienākumiem, kas aprēķināti par laika posmu no 1991.gada 1.janvāra līdz 1995.gada 31.decembrim, bet izmaksāti pēc 1996.gada 1.janvāra, sociālās apdrošināšanas iemaksu veicēji aprēķina un nomaksā obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas atbilstoši likumā "Par sociālo nodokli" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1991, 3., 21., 29.nr.) noteiktajam sociālā nodokļa objektam un likmēm. Sociālās apdrošināšanas iemaksu aprēķināšanas un maksāšanas pareizības kontroli par šo laika posmu veic Valsts ieņēmumu dienests;

2) no visiem sociāli apdrošināto personu darba ienākumiem, kas aprēķināti par laika posmu no 1996.gada 1.janvāra līdz 1997.gada 31.decembrim, bet izmaksāti pēc 1998.gada 1.janvāra, sociālās apdrošināšanas iemaksu veicēji aprēķina un nomaksā obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas atbilstoši likumā "Par sociālo nodokli" (Latvijas Vēstnesis, 1996, 1., 7., 15.nr.) noteiktajām sociālā nodokļa objektam un likmēm. Sociālās apdrošināšanas iemaksu aprēķināšanas un maksāšanas pareizības kontroli par šo laika posmu veic Valsts ieņēmumu dienests.

5. Pieteikumi par laika posmā no 1995.gada 1.janvāra līdz 1997.gada 31.decembrim veicamās sociālā nodokļa samaksas pārskatīšanu iesniedzami Valsts ieņēmumu dienestam līdz 1998.gada 31.decembrim.

6. Nokavētie un nenomaksātie sociālā nodokļa maksājumi, pamatparāda palielinājums un nokavējuma nauda, kas izveidojušies līdz 1997.gada 31.decembrim, ieskaitāmi šādā secībā — pamatparāds par laika posmu no 1996.gada 1.janvāra līdz 1997.gada 31.decembrim, pamatparāds par laika posmu no 1991.gada 1.janvāra līdz 1995.gada 31.decembrim, pamatparāda palielinājums un nokavējuma nauda par laika posmu no 1991.gada 1.janvāra līdz 1997.gada 31.decembrim.

7. Sociālās apdrošināšanas iemaksu administrēšanas uzsākšanai 1998.gadā valsts pamatbudžetā tiek ieskaitīti līdzekļi no valsts pensiju speciālā budžeta, no nodarbinātības speciālā budžeta, no darba negadījumu speciālā

budžeta un no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta atbilstoši speciālo budžetu īpatsvaram 1998.gada sociālās apdrošināšanas pakalpojumu finansējuma summā.

8. Šā likuma 16.panta otrā daļa stājas spēkā 1999.gada 1.janvārī. Līdz 1998.gada 31.decembrim par iemaksu veikšanas termiņa nokavējumu no darba devēja un pašnodarbinātā tiek piedzīta nokavējuma nauda — 0,1 procents no laikā nenomaksātās obligāto iemaksu daļas par katru nokavēto dienu.

(10.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.07.1998.)

9. Šā likuma 21.panta septītā daļa stājas spēkā 1999.gada 1.janvārī. Līdz 1998.gada 31.decembrim nokavētās un nenomaksātās sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas veicamas šādā secībā: pamatparāds, pamatparāda palielinājums un nokavējuma nauda.

(10.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.07.1998.)

10. Šā likuma 21.panta devītā daļa stājas spēkā 1999.gada 1.janvārī.

(10.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.07.1998.)

11. Šā likuma 1.panta 3.punkta "i" apakšpunkts, 6.panta septītā daļa, kā arī grozījumi 6.panta trešajā daļā, kas nosaka sociālās apdrošināšanas veidus, kādiem ir pakļauti pašnodarbinātie, kuri sasnieguši vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, un I un II grupas invalīdi, stājas spēkā 1998.gada 1.janvārī.

(10.06.1998. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.07.1998.)

12. No 2000.gada 1.janvāra līdz 2002.gada 31.decembrim obligāto iemaksu likme un tās sadalījums starp darba devēju un darba ņēmēju ir šāds:

1) no 2000.gada 1.janvāra obligāto iemaksu likme ir 36 procenti, no kuriem 27 procentus maksā darba devējs un 9 procentus — darba ņēmējs;

2) no 2001.gada 1.janvāra obligāto iemaksu likme ir 35 procenti, no kuriem 26 procentus maksā darba devējs un 9 procentus — darba ņēmējs.

(20.06.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2001.)

13. Līdz 2000.gada 31.decembrim iekšzemes darba ņēmēji pie darba devēja — ārvalstnieka iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un veiktajām iemaksām likuma 23.panta otrās daļas noteiktajā kārtībā.

(25.11.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2000.)

14. Grozījumi šā likuma 1.panta 3.punktā, izņemot "b" un "j" apakšpunktu, grozījumi 5.panta trešajā daļā attiecībā uz pašnodarbināto laulāto brīvprātīgu pievienošanos invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, 6.panta desmitā daļa, grozījumi 12.panta otrajā daļā, grozījumi 13.panta trešajā daļā, grozījumi 17.pantā, grozījumi 18.panta trešajā daļā, grozījumi 19.panta 5.punktā, grozījumi 20.panta piektajā daļā, grozījumi 22.pantā un 23.panta pirmajā un otrajā daļā stājas spēkā 2001.gada 1.janvārī.

(25.11.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2000.)

15. Kapitalizētā sociālā nodokļa maksājuma pamatparāda un ar to saistītās nokavējuma naudas dzēšanai atbilstoši likuma "Par nodokļiem un nodevām" 25.pantam ir tādas pašas juridiskās sekas kā šā nodokļa maksājuma pamatparāda un nokavējuma naudas samaksai.

(25.11.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2000.)

16. Šo pārejas noteikumu 15.punkts attiecas arī uz kapitalizētā sociālā nodokļa maksājuma pamatparādu un ar to saistītās nokavējuma naudas dzēšanu, kas ir veikta no 1998.gada 1.janvāra līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

(25.11.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2000.)

17. Ja darba devējs par laika periodu līdz 2001.gada 13.martam (ieskaitot) obligātās iemaksas nav veicis pilnā apmērā, iemaksātā summa tiek sadalīta proporcionāli starp attiecīgā darba devēja darba ņēmējiem.

(20.06.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2001.)

18. Šā likuma 20.panta piektā daļa stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī. No 2001.gada 1.janvāra līdz 2002.gada 31.decembrim ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja — ārvalstnieka aprēķina obligāto iemaksu, reizinot obligāto iemaksu objektu ar darba ņēmējam noteikto obligāto iemaksu likmi, ja darba ņēmējs ir apdrošināts visos sociālās apdrošināšanas veidos, izņemot likmi, kāda noteikta darba negadījumu apdrošināšanai un apdrošināšanai pret bezdarbu, sākot ar 184.dienu pēc ierašanās Latvijas Republikā vai ar 367.dienu, ja personām, kuras ir nosūtītas veikt konkrētu darbu Latvijas Republikas teritorijā uz laika periodu, ne ilgāku par 12 mēnešiem, darba ilgums pārsniedz 12 mēnešus.

(20.06.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2001.)

19. Šā likuma 1.panta 3.punkta "c" apakšpunkts (2001.gada 20.jūnija redakcijā) un 6.panta trīspadsmitā daļa piemērojami ar 2001.gada 1.janvāri.

(20.06.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2001.)

20. Personai, kura ir darba ņēmējs saskaņā ar šā likuma 1.panta 2.punktu un vienlaikus saņem arī autoratlīdzību, 2001.gadā ir tiesības neveikt sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas no ienākuma, kuru tā guvusi autoratlīdzības veidā. Ja minētā persona 2001.gadā izvēlas vienlaikus veikt arī sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas no ienākuma, kas gūts autoratlīdzības veidā, šīs iemaksas tiek veiktas atbilstoši pašnodarbinātajam noteiktai sociālās apdrošināšanas iemaksu likmei un pašnodarbinātajam noteiktajā kārtībā un termiņos.

(27.07.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.08.2001.)

21. Grozījumi 5.panta pirmajā daļā, 6.panta ceturtās daļas 1.punktā un piektās daļas 1.punktā attiecībā uz alternatīvā dienesta veicējiem, kā arī 6.panta piecpadsmitā un sešpadsmitā daļa stājas spēkā 2002.gada 1.jūlijā.

(06.06.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.07.2002.)

22. 1.panta 3.punkta "l" apakšpunkts un 6.panta četrpadsmitā daļa, kā arī grozījumi 14.panta septītajā daļā piemērojami no 2002.gada 1.janvāra.

(06.06.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.07.2002.)

23. 2002.gada 6.jūnija likuma grozījumi 6.panta otrajā daļā attiecībā uz darba ņēmēju — I vai II grupas invalīdu pakļaušanu invaliditātes apdrošināšanai, 6.panta trešajā daļā attiecībā uz pašnodarbināto — I vai II grupas invalīdu pakļaušanu invaliditātes apdrošināšanai, 6.panta devītajā daļā attiecībā uz iekšzemes darba ņēmēju pie darba devēja — ārvalstnieka — I vai II grupas invalīdu pakļaušanu invaliditātes apdrošināšanai, kā arī 20.panta trešajā, ceturtajā un septītajā daļā attiecībā uz darba ņēmēju un iekšzemes darba ņēmēju pie darba devēja — ārvalstnieka — I vai II grupas invalīdu pakļaušanu invaliditātes apdrošināšanai stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī.

(06.06.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.03.2005. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2005.)

24. Ministru kabineta 1997.gada 23.decembra noteikumi nr.436 "Bezpeļņas organizācijas valsts akciju sabiedrības "Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra" statūti" piemērojami līdz 2003.gada 31.decembrim.

(03.04.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2003.)

25. Grozījumi 6.panta otrajā un devītajā daļā un 20.panta trešās daļas 2.punktā, ceturtās daļas 2.punktā un septītās daļas 3.punktā attiecībā uz to darba ņēmēju nepakļaušanu apdrošināšanai pret bezdarbu, kuri saņem izdienas pensiju vai kuri ir III grupas invalīdi — valsts speciālās pensijas saņēmēji, stājas spēkā 2004.gada 1.jūlijā.

(22.01.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.02.2004.)

26. No 1991.gada 1.janvāra līdz 2001.gada 13.martam (ieskaitot) persona ir sociāli apdrošināta, sākot ar dienu, kad tā ieguvusi darba ņēmēja statusu [normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā bijusi reģistrēta obligāto iemaksu (sociālā nodokļa) administrācijā] vai iesaukta obligātajā aktīvajā militārajā dienestā, neatkarīgi no tā, vai faktiski ir veiktas obligātās iemaksas (sociālais nodoklis).

(17.03.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.2008. un 22.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

27. Ja par šo pārejas noteikumu 26.punktā minētajām personām obligāto iemaksu (sociālā nodokļa) administrācijā nav reģistrēts obligāto iemaksu (sociālā nodokļa) objekts atbilstoši šā likuma 14.panta pirmajā daļā noteiktajam, obligāto iemaksu (sociālā nodokļa) objekts ir Ministru kabineta noteiktā minimālā darba alga attiecīgajā laika periodā.

(17.03.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2005.)

28. Grozījumi šā likuma 1.panta 4.punktā attiecībā uz personu, kuru nodarbina citas dalībvalsts darba devējs un kurai saskaņā ar regulas 13., 14., 15., 16. un 17.pantu piemēro Latvijas Republikas normatīvos aktus, stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(17.03.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2005.)

29. Grozījumi šā likuma 6.panta otrajā daļā attiecībā uz darba ņēmēju — I un II grupas invalīdu pakļaušanu apdrošināšanai pret bezdarbu, devītajā daļā attiecībā uz iekšzemes darba ņēmēju pie darba devēja — ārvalstnieka — I un II grupas invalīdu pakļaušanu apdrošināšanai pret bezdarbu, kā arī šā likuma 20.panta trešajā, ceturtajā un septītajā daļā attiecībā uz darba ņēmēju un iekšzemes darba ņēmēju pie darba devēja — ārvalstnieka — I un II grupas invalīdu pakļaušanu apdrošināšanai pret bezdarbu stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(17.03.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2005.)

30. Grozījumi šā likuma 6.panta piektajā daļā attiecībā uz maternitātes pabalstu saņēmēju pakļaušanu apdrošināšanai pret bezdarbu stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(17.03.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2005.)

31. Grozījumi šā likuma 6.panta astotajā un devītajā daļā un 20.panta septītajā daļā attiecībā uz iekšzemes darba ņēmēju pie darba devēja — ārvalstnieka pakļaušanu darba negadījumu apdrošināšanai stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(17.03.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2005.)

32. Šā likuma 6.panta septiņpadsmitā daļa stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(17.03.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2005.)

33. Šā likuma 18.panta pirmās daļas jaunā redakcija par obligātās iemaksu likmes noteikšanu, ja darba ņēmējs tiek apdrošināts visiem sociālās apdrošināšanas veidiem, 33,09 procentu apmērā, no kuriem 24,09 procentus maksā darba devējs un 9 procentus — darba ņēmējs, stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(17.03.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2005.)

34. Līdz dienai, kad stāsies spēka likums, kas noteiks turpmāko individuālā uzņēmuma statusu, par darba ņēmēju papildus šā likuma 1.panta 2.punktā minētajām personām uzskatāms:

1) individuālā uzņēmuma (kas dibināts, lai nodarbotos ar amatniecību likuma "Par amatniecību" izpratnē) īpašnieks, kurš, nebūdams darba tiesiskajās attiecībās ar sava uzņēmuma pārvaldes institūciju, veic šā uzņēmuma vadības funkciju, ja uzņēmumā likumā noteiktajā kārtībā nav iecelts (ievēlēts) pārvaldnieks (direktors), un viņa obligāto iemaksu objekts ir paša izraudzīta summa, kas nav mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo darba algu;

2) likumā noteiktajā kārtībā iecelts (ievēlēts) individuālā uzņēmuma pārvaldnieks (direktors), kurš, nebūdams darba tiesiskajās attiecībās ar šo uzņēmumu, veic uzņēmuma vadības funkciju, un viņa obligāto iemaksu objekts ir viņam noteiktā atlīdzība, bet, ja atlīdzība nav noteikta, — paša izraudzīta summa, kas nav mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo darba algu.

(27.10.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.11.2005.)

35. Ja šo pārejas noteikumu 34.punktā minētās personas nav sev noteikušas obligāto iemaksu objektu vai tas ir mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālās darba algas apmēru un nav attaisnojoša dokumenta, kas to apstiprina, nodokļu administrācija piedzen no darba devēja obligātās iemaksas un soda naudu trīskāršā obligāto iemaksu apmērā no summas, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālās darba algas apmēram.

(27.10.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.11.2005.)

36. Grozījumi šā likuma 5.pantā, 6.panta ceturtajā daļā un 19.pantā attiecībā uz personām, kuras saņem bērna invalīda kopšanas pabalstu, stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(27.10.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.11.2005.)

37. Grozījumi šā likuma 1.panta 3.punkta ievaddaļā un 14.panta otrajā daļā attiecībā uz fiksētā iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem, kā arī 6.panta $3.^1$ daļa stājas spēkā 2008.gada 1.septembrī. Pašnodarbinātajiem, kuri ar 2008.gadu maksā fiksēto iedzīvotāju ienākuma nodokli un kuri no 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.augustam nav veikuši obligātās iemaksas, ir tiesības izvēlēties veikt obligātās iemaksas par šo periodu. Obligātās iemaksas par periodu no 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.augustam veic līdz 2008.gada 15.oktobrim, un tām nepiemēro nokavējuma naudu.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

38. Grozījumi šā likuma 5.panta pirmajā daļā, 6.panta ceturtajā un piektajā daļā attiecībā uz to personu pakļaušanu pensiju apdrošināšanai un apdrošināšanai pret bezdarbu, kuras saņem paternitātes pabalstu, stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

39. Šā likuma 6.panta $5.^1$ daļa un grozījumi 19.pantā attiecībā uz to personu pakļaušanu invaliditātes apdrošināšanai, kuras saņem maternitātes vai paternitātes pabalstu vai kuras kopj bērnu, kas nav sasniedzis pusotra gada vecumu, un saņem bērna kopšanas pabalstu, vai kuras kopj bērnu, kas nav sasniedzis gada vecumu, un saņem vecāku pabalstu, stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

40. Grozījumi šā likuma 6.panta otrajā un devītajā daļā, 20.panta trešās daļas 2.punktā, ceturtās daļas 2.punktā un septītās daļas 3.punktā attiecībā uz invalīdu — valsts speciālās pensijas saņēmēju pakļaušanu sociālās apdrošināšanas veidiem stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

41. Grozījumi šā likuma 13.panta otrajā daļā stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

42. Grozījumi šā likuma 14.panta septītajā daļā attiecībā uz obligāto iemaksu objektā neietveramajām darba ņēmēja labā veiktajām darba devēja iemaksām privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētajiem pensiju plāniem un iemaksātajām apdrošināšanas prēmiju summām stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

43. Šā likuma 14.panta piektajā un sestajā daļā paredzētais obligāto un brīvprātīgo iemaksu objekta maksimālā apmēra ierobežojums (Ministru kabinetam deleģētās tiesības noteikt iemaksu objekta maksimālo apmēru) netiek piemērots laikā no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

44. Personām, kurām laikā no 1996.gada 1.janvāra līdz 2001.gada 13.martam (ieskaitot) tika atteikta bezdarbnieka pabalsta piešķiršana sakarā ar to, ka darba devējs nebija veicis obligātās iemaksas (sociālo nodokli), ar 2009.gada 1.janvāri pensiju apdrošināšanai tiek ieskaitīts laika periods līdz deviņiem mēnešiem, kurā personai netika izmaksāts bezdarbnieka pabalsts un kurā tā nav bijusi sociāli apdrošinātās personas statusā. Obligāto iemaksu (sociālā nodokļa) objekts šajā gadījumā ir Ministru kabineta noteiktā minimālā darba alga attiecīgajā laika periodā.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

45. Šā likuma $20.^1$ pants stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

(19.06.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.07.2008.)

46. Grozījumi šā likuma 3.panta pirmajā daļā attiecībā uz vārdu "saslimšanu ar arodslimību, kā arī papildu izdevumiem sakarā ar bērna kopšanu un" aizstāšanu ar vārdiem "saslimšanu ar arodslimību, bērna kopšanu, kā arī

papildu izdevumiem sakarā ar" stājas spēkā 2010.gada 3.maijā.

(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

47. *(Izslēgts ar 20.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)*

48. Personām, kuras līdz 2010.gada 1.septembrim ir veikušas obligātās iemaksas no šā likuma 14.panta 2.^{1} daļā noteiktajiem maksājumiem, ir tiesības izvēlēties neveikt obligātās iemaksas par periodu no 2010.gada 1.janvāra līdz 31.augustam.

(09.08.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2010.)

49. Ministru kabinets izvērtē šā likuma 5.panta ceturtajā daļā noteikto faktiski veikto obligāto iemaksu pensiju apdrošināšanai ietekmi uz personu sociālo nodrošinājumu un līdz 2021. gada 1. oktobrim un pēc tam ik pēc trim gadiem līdz 1. oktobrim iesniedz Saeimai ziņojumu par to.

(20.12.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.03.2015. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

50. No 2012.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 31.decembrim no valsts pamatbudžeta paredzētās obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai par personām, kuras veic algotos pagaidu sabiedriskos darbus, izdara no Eiropas Savienības politiku instrumentu līdzekļiem.

(15.12.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2012. un 13.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2014.)

51. Grozījumi šā likuma 13.panta piektajā daļā attiecībā uz Valsts ieņēmumu dienesta tiesībām reģistrēt personai (darba ņēmējam) sociāli apdrošinātās personas statusa zaudēšanu, kā arī grozījumi par šā likuma 20.^{1} panta izteikšanu jaunā redakcijā un grozījumi 23.panta 1.^{1} daļā attiecībā uz darba ienākumu un obligāto iemaksu apmēra precizēšanu stājas spēkā 2013.gada 1.martā.

(20.12.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.01.2013.)

52. Šā likuma 26.^{1} panta trešā daļa stājas spēkā 2015.gada 1.jūnijā.

(12.03.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.04.2015.)

53. Par periodu līdz 2016.gada 31.decembrim atbilstoši aprēķinātajai obligāto iemaksu summai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķina katram mikrouzņēmuma darbiniekam obligāto iemaksu objektu par pilnu kalendāra mēnesi (izņemot gadījumu, kad mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma darbinieks sāk vai beidz strādāt mikrouzņēmumā) proporcionāli mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijā norādītajam darbinieku skaitam katrā mēnesī un viņu faktiskajiem ienākumiem, piemērojot obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta attiecīgi darbiniekam, kurš ir apdrošināts atbilstoši visiem sociālās apdrošināšanas veidiem, darbiniekam, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuram valsts vecuma pensija ir piešķirta (tai skaitā priekšlaicīgi), un darbiniekam, kurš ir izdienas pensijas saņēmējs vai persona ar invaliditāti — valsts speciālās pensijas saņēmējs. Aprēķināto obligāto iemaksu objektu noapaļo līdz euro un centiem, atmetot 0,49 centus un mazāk un noapaļojot līdz centam 0,50 centus un vairāk.

(30.11.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2016.)

54. *(Izslēgts ar 20.12.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)*

55. *(Izslēgts ar 20.12.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)*

56. *(Izslēgts ar 20.12.2016. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2017.)*

57. Šā likuma 6.panta 2.^{3} daļa, grozījums šā likuma 14.panta otrajā daļā par otrā teikuma izslēgšanu, grozījums par šā likuma 18.panta otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā un 20.^{1} panta sestā daļa stājas spēkā 2017.gada 1.janvārī.

(22.09.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2016.)

58. Šā likuma 21.[1] panta 1.[1] daļa, grozījums par šā likuma 21.[1] panta trešās daļas izteikšanu jaunā redakcijā un 27.[1] panta trešā daļa stājas spēkā 2018.gada 1.janvārī.

(22.09.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2016.)

59. Atbilstoši šā likuma 21.[1] panta piektajai daļai Aģentūra noraksta arī pēc noapaļošanas radušos obligāto iemaksu starpību par iepriekšējo periodu no iemaksu starpības rašanās dienas līdz 2015.gada 31.decembrim, bet ne vairāk kā vienu *euro* par vienu kalendāra gadu vienai sociāli apdrošinātajai personai.

(22.09.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2016.)

60. Sākot no 2018.gada 1.janvāra, Aģentūra triju gadu laikā informē Valsts ieņēmumu dienestu par darba devēja un sociāli apdrošinātās personas pārmaksātajām iemaksām, kuras uzkrātas par periodu līdz 2016.gada 31.decembrim un kuru apmērs sasniedz vai pārsniedz 35 procentus no valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta, un pārmaksas atmaksā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(22.09.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2016.)

61. Darba devējs, kurš uzsācis atlīdzības par konkurences ierobežojumu izmaksu bijušajam darbiniekam (darba ņēmējam) līdz 2016.gada 31.decembrim un turpina tās izmaksu pēc 2017.gada 1.janvāra, atlīdzības izmaksas periodā nesniedz ziņas par darba ņēmēja statusa iegūšanu un ziņojumos par obligātajām iemaksām atlīdzību par konkurences ierobežojumu norāda periodā, kad persona bija darba ņēmēja statusā.

(22.09.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2016.)

62. Šā likuma 13.panta sestā un septītā daļa un 23.panta 1.[4] daļa stājas spēkā 2017.gada 1.jūlijā.

(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

63. Ministru kabinets līdz 2017.gada 1.maijam izstrādā un iesniedz Saeimai likumprojektus par grozījumiem attiecībā uz sociālās apdrošināšanas pakalpojuma apmēru sociāli apdrošinātām personām ar zemu obligāto iemaksu objektu.

(20.12.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

64. Ministru kabinets izstrādā un 2018. gada valsts budžeta likumprojektu paketē iesniedz Saeimai likumprojektu par veselības aprūpes finansēšanu, nosakot sasaisti starp veiktajām iemaksām un veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanu.

(27.07.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

65. Šā likuma 3. panta trešā daļa, 4. panta septītais punkts, grozījums 5. panta ceturtajā daļā attiecībā uz daļas papildināšanu ar vārdiem "un veselības apdrošināšanai", grozījums 5. panta sestajā daļā attiecībā uz daļas papildināšanu ar teikumu, grozījums 6. pantā attiecībā uz pirmās un otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, grozījums 6. panta 2.[1], 2.[3], trešajā daļā, sestajā daļā, astotajā daļā, devītajā daļā, divpadsmitajā daļā attiecībā uz papildināšanu ar vārdiem "veselības apdrošināšanai", III[1] nodaļa, grozījums attiecībā uz 18. panta pirmās daļas un 22. panta pirmās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā vienlaikus ar pārejas noteikumu 64. punktā minēto veselības aprūpes finansēšanas likuma spēkā stāšanos.

(27.07.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

66. Pašnodarbinātais ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un veiktajām iemaksām no lauksaimnieciskās ražošanas ienākuma par periodu līdz 2017. gada 31. decembrim iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam un veic obligātās iemaksas kārtībā un termiņos, kādi bija spēkā līdz 2017. gada 31. decembrim.

(22.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

67. Ģenerālprokuratūra līdz 2019. gada 1. janvārim iesniedz Aģentūrai informāciju par šā likuma 6. panta ceturtās daļas 13. punktā un piektās daļas 9. punktā minētajām personām, par kurām nav veiktas obligātās iemaksas kā par Eirojusta pārstāvja laulāto, attiecībā uz šīs personas uzturēšanās periodu ārvalstī (bet ne agrāk kā no 2004. gada

1. maija), norādot personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, datumu, kad persona izbraukusi uz attiecīgo ārvalsti kā Eirojusta pārstāvja laulātais, kā arī datumu, kad persona atgriezusies no attiecīgās ārvalsts.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

68. Grozījumi šā likuma 17. pantā, 20.^{2} panta ceturtajā daļā, 21. panta pirmajā, otrajā, trešajā, 3.^{1} un ceturtajā daļā, 22. pantā un 23.^{1} panta otrajā daļā par iemaksu ieskaitīšanu vienotajā nodokļu kontā un grozījumi šā likuma 23. panta pirmajā, 1.^{5}, otrajā un 2.^{1} daļā par darbību veikšanu konkrētos datumos stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

69. Grozījumi šā likuma 14. panta piektajā un sestajā daļā par obligāto iemaksu un brīvprātīgo apdrošināšanas iemaksu objektu maksimālo apmēru trim gadiem, grozījums par šā likuma 14. panta divdesmitās daļas papildināšanu ar otro teikumu un 24.^{2} un 24.^{3} pants stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

70. Līdz 2019. gada 1. martam darba devējam ir tiesības precizēt darba ņēmēju — profesionālu sportistu — obligāto iemaksu objektu un obligātās iemaksas, ja laikposmā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim profesionāls sportists ir atradies bērna kopšanas atvaļinājumā, viņam (bērna tēvam) bija piešķirts atvaļinājums sakarā ar bērna piedzimšanu, viņš atradies atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts profesionālam sportistam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu bija nodots aprūpējamais bērns, vai par pārejošas darbnespējas, grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma kalendāra dienām, par kurām bija izsniegta darbnespējas lapa "B".

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

71. Šā likuma 19. panta ceturtā daļa stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.04.2019.)

72. Valsts iestādes, kas nodarbina sakaru virsniekus, kuru laulātie atbilstoši šā likuma 6. panta ceturtās daļas 13. punktam un piektās daļas 9. punktam ir obligāti sociāli apdrošināmi un par kuriem nav veiktas attiecīgās iemaksas kā par sakaru virsnieka laulāto, līdz 2020. gada 31. martam iesniedz Aģentūrai informāciju par minēto personu uzturēšanās periodu ārvalstī (bet ne agrāk kā no 2004. gada 1. maija), norādot personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, datumu, kad persona izbraukusi uz attiecīgo ārvalsti kā sakaru virsnieka laulātais, kā arī datumu, kad persona atgriezusies no attiecīgās ārvalsts.

(06.02.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2020.)

73. *(Izslēgts ar 15.06.2021. likumu, kas stājas spēkā 12.07.2021.)*

74. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem, kuri līdz 2020. gada 31. decembrim ir reģistrēti kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāji vai ieguvuši mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu no 2021. gada 1. janvāra (jau reģistrētie mikrouzņēmumu nodokļa maksātāji), līdz 2021. gada 30. jūnijam piemēro šā likuma normas un Mikrouzņēmumu nodokļa likuma normas, kas bija spēkā 2020. gada 31. decembrī, ņemot vērā Mikrouzņēmumu nodokļa likuma pārejas noteikumu 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38. un 39. punktu.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

75. Grozījumi šā likuma 6. pantā par 2.^{4} daļas izslēgšanu, 21. pantā par 3.^{1} daļas izslēgšanu un 23. pantā par 2.^{1} daļas izslēgšanu, kā arī likuma 20.^{4} pants stājas spēkā 2021. gada 1. jūlijā.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

76. Grozījums šajā likumā par V^{1} nodaļas izslēgšanu stājas spēkā 2021. gada 1. jūlijā.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

77. Grozījumi šā likuma 1. pantā par 6. punkta izslēgšanu, 14. pantā par divdesmit otrās daļas izslēgšanu un 23. pantā par 1.^{5} daļas izslēgšanu stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

78. Par periodu no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim pašnodarbinātie veic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai vismaz 10 procentu apmērā un, ja pašnodarbinātā ienākumi mēnesī:

1) sasniedz vai pārsniedz Ministru kabineta noteikto minimālo darba algu, papildus šā likuma 14. panta otrajā daļā noteiktajam obligāto iemaksu objektam reizi ceturksnī veic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai no brīvi izraudzītā obligāto iemaksu objekta un faktisko ienākumu starpības;

2) nesasniedz Ministru kabineta noteikto minimālo darba algu, reizi ceturksnī veic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai no ienākuma.

(27.11.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

79. Par periodu no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim Aģentūra atbilstoši autoratlīdzības izmaksātāja faktiski veiktajām obligātajām iemaksām no autoratlīdzībām (autortiesību un blakustiesību atlīdzībām), piemērojot pašnodarbinātajam šā likuma 18. panta otrajā daļā noteikto obligāto iemaksu likmi, reģistrē personas obligāto iemaksu objektu sociālajai apdrošināšanai un pensijas kapitālu.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

80. Ja autoratlīdzības līgums ir noslēgts līdz 2020. gada 31. decembrim un samaksa atbilstoši noslēgtajam autoratlīdzības līgumam tiek izmaksāta 2021. taksācijas gadā, maksātājam 2021. taksācijas gadā attiecībā uz ienākumu no minētā autoratlīdzības līguma piemēro šā likuma normas redakcijā, kas bija spēkā 2020. gada 31. decembrī. Autoratlīdzības (autortiesību un blakustiesību atlīdzības) izmaksātājs obligātās iemaksas neveic par autoratlīdzības saņēmējiem, kuru pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijas Republikā.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

81. Par periodu no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim Aģentūra atbilstoši pašnodarbinātā faktiski veiktajām obligātajām iemaksām pensiju apdrošināšanai, piemērojot obligāto iemaksu likmi pensiju apdrošināšanai, reģistrē personas obligāto iemaksu objektu pensiju apdrošināšanai un pensijas kapitālu.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

82. Ja obligāto iemaksu objekts ir mazāks par minimālo obligāto iemaksu objektu, minimālās obligātās iemaksas 10 procentu apmērā pensiju apdrošināšanai no starpības līdz minimālajam obligāto iemaksu objektam veic:

1) autoratlīdzības saņēmējs par periodu no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim;

2) pašnodarbinātais par periodu no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim;

3) mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs par periodu no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim.

(27.11.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

83. Par periodu no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 31. decembrim obligātās iemaksas 10 procentu apmērā pensiju apdrošināšanai neveido personas fondēto pensijas kapitālu.

(27.11.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

84. *(Izslēgts ar 08.12.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)*

85. Ministru kabinets līdz 2021. gada 1. jūlijam izstrādā un iesniedz Saeimai likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" par pašnodarbināto sociālo apdrošināšanu no 2022. gada 1. janvāra.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

86. Ja pašnodarbinātais, kurš nav vienlaikus darba ņēmējs, prognozē, ka viņa ienākums no šā likuma 14. panta otrajā daļā minētā objekta nesasniegs minimālo obligāto iemaksu objektu ceturksnī, viņš iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam apliecinājumu par nākamā ceturkšņa plānotajiem ienākumiem līdz:

1) 2021. gada 15. jūlijam par 2021. gada trešo ceturksni;

2) 2021. gada 15. oktobrim par 2021. gada ceturto ceturksni.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

87. Ja pašnodarbinātais nav iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam apliecinājumu par nākamā ceturkšņa plānotajiem ienākumiem, Aģentūra aprēķina minimālās obligātās iemaksas, kas papildus jāveic pašnodarbinātajam, un līdz 2022. gada 20. martam paziņo par šīm iemaksām Valsts ieņēmumu dienestam.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

88. Ja pašnodarbinātais ir iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam apliecinājumu par nākamā ceturkšņa plānotajiem ienākumiem, pašnodarbinātais veic obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai 10 procentu apmērā no šā likuma 14. panta otrajā daļā noteiktā objekta.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

89. Valsts ieņēmumu dienests informē Aģentūru, ja atbilstoši savai kompetencei konstatē, ka pašnodarbinātais ir sniedzis nepatiesu informāciju par saimnieciskās darbības ienākuma apmēru vai veicis citas darbības, lai izvairītos no minimālo obligāto iemaksu aprēķināšanas atbilstošā apmērā. Valsts ieņēmumu dienests piedzen minimālās obligātās iemaksas, kā arī nokavējuma naudu un soda naudu saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām".

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

90. Pašnodarbinātajam ir pienākums līdz trešā mēneša 23. datumam no paziņojuma saņemšanas dienas veikt minimālās obligātās iemaksas par iepriekšējo kalendāra gadu.

(27.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

91. Šā likuma 6. panta $5.^2$ un $5.^3$ daļas nosacījumi par dīkstāves pabalsta, dīkstāves palīdzības pabalsta, atbalsta par dīkstāvi, vecāku pabalsta turpinājuma, slimības palīdzības pabalsta, bezdarbnieka palīdzības pabalsta un jaunā speciālista pabalsta perioda pielīdzināšanu apdrošināšanas periodam piemērojami attiecībā uz laika periodu no 2020. gada 12. marta. Personām, kuras, pamatojoties uz šo pārejas noteikumu 73. punktu (2020. gada 27. novembra likuma redakcijā), veikušas brīvprātīgās iemaksas, Aģentūra līdz 2021. gada 1. augustam atmaksā brīvprātīgās iemaksas, ja tās nav ņemtas vērā pensijas aprēķinā.

(15.06.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.07.2021.)

92. Saimnieciskās darbības veicēji, kuri līdz 2020. gada 31. decembrim ir veikuši patentmaksu par 2021. gadu, saimnieciskās darbības periodā, par kuru veikta patentmaksa, ir sociāli apdrošināmi saskaņā ar šā likuma normām, kas bija spēkā 2020. gada 31. decembrī.

(15.06.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.07.2021.)

93. Ministru kabinets līdz 2021. gada 31. decembrim izdod šā likuma $24.^2$ panta sestajā daļā minētos noteikumus.

(15.06.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.07.2021.)

94. Līdz 2022. gada 1. februārim pašnodarbinātajam ir tiesības precizēt ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām no lauksaimnieciskās ražošanas ienākuma vai ienākuma no intelektuālā īpašuma par periodu no 2021. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 30. septembrim.

(08.12.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

95. Par periodu no 2022. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim Aģentūra atbilstoši ienākuma no intelektuālā īpašuma izmaksātāja faktiski veiktajām obligātajām iemaksām no ienākuma no intelektuālā īpašuma, piemērojot pašnodarbinātajam šā likuma 18. panta otrajā daļā noteikto obligāto iemaksu likmi, reģistrē personas obligāto iemaksu objektu sociālajai apdrošināšanai un pensijas kapitālu.

(08.12.2021. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.12.2022., 07.12.2023. un 04.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

96. Persona, kura saņem ienākumu no intelektuālā īpašuma, veic minimālās obligātās iemaksas valsts pensiju apdrošināšanai 10 procentu apmērā no starpības līdz obligāto iemaksu objekta minimālajam apmēram par periodu no 2022. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim.

(08.12.2021. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.12.2022., 07.12.2023., 04.12.2024. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

97. Šā likuma 19. panta piektā daļa stājas spēkā 2025. gada 1. janvārī.

(31.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.04.2022.)

97.[1] Grozījums šā likuma 19. pantā par piektās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2025. gada 1. janvārī.

(26.10.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2023.)

98. Par periodu no 2022. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 31. decembrim par personu, kura vienlaikus saņem vecāku pabalstu un bērna kopšanas pabalstu, no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta tiek veiktas obligātās iemaksas no obligāto iemaksu objekta, ko veido vecāku pabalsta un bērna kopšanas pabalsta summa.

(26.10.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2023.)

99. Grozījumi šā likuma 5. panta pirmajā daļā, 6. panta ceturtās daļas 10. punktā, piektās daļas 6. punktā, 5.[1] daļas 2. punktā, šā likuma 20.[4] panta ceturtās daļas 13. punkts, grozījumi šā likuma 20.[4] panta devītajā daļā par pašnodarbinātā pienākumu veikt minimālās obligātās iemaksas par iepriekšējo kalendāra gadu katru gadu līdz 23. oktobrim un desmitajā daļā par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pienākumu veikt minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu septiņu mēnešu laikā pēc kalendāra gada beigām, kā arī pārejas noteikumu 98. punktā par vecāku pabalsta saņēmēju sociālo apdrošināšanu, nepiesaistot to bērna vecumam, attiecināmi uz sociālās apdrošināšanas periodu, sākot ar 2023. gada 1. janvāri.

(26.10.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2023.)

100. Grozījums šā likuma 20.[4] panta ceturtās daļas 1. punktā un šā likuma 20.[4] panta trīspadsmitā daļa par veicamo minimālo obligāto iemaksu kopējā apmēra noteikšanu, līdz kuram Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra par iemaksām var neziņot Valsts ieņēmumu dienestam, attiecināmi uz sociālās apdrošināšanas periodu, sākot ar 2024. gada 1. janvāri.

(26.10.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2023.)

101. Šā likuma 20.[4] panta četrpadsmitajā daļā noteikto minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pirmo reizi veic līdz 2024. gada 31. jūlijam.

(26.10.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2023.)

102. Grozījums šā likuma 5. panta trešajā daļā, 6.[1] pantā, 12. panta otrajā daļā attiecībā uz izmaiņām kārtībā, kādā pašnodarbinātā laulātais pievienojas brīvprātīgajai apdrošināšanai, 13. panta trešajā daļā, 18. panta trešajā daļā un 21. panta piektajā daļā stājas spēkā 2026. gada 1. janvārī. Piemērojot šā likuma 5. panta trešo daļu, persona, kura līdz 2025. gada 31. decembrim brīvprātīgajai apdrošināšanai ir pievienojusies kā pašnodarbinātā laulātais, līdz 2026. gada 31. decembrim brīvprātīgās apdrošināšanas iemaksas turpina veikt atbilstoši kārtībai, kāda šai personai bija noteikta līdz 2025. gada 31. decembrim. Sākot ar 2027. gada 1. janvāri, minētā persona brīvprātīgajai apdrošināšanai var pievienoties un brīvprātīgās apdrošināšanas iemaksas veikt šajā likumā noteiktajā vispārējā kārtībā.

(16.04.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

103. Šā likuma pārejas noteikumu 88., 89. un 90. punkts ir piemērojams par obligāto iemaksu periodu no 2021. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 31. decembrim.

(16.04.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

104. Grozījums šā likuma 20.[4] panta trīspadsmitajā daļā attiecībā uz minimālo obligāto iemaksu aprēķina un pārrēķina perioda precizēšanu attiecināms uz sociālās apdrošināšanas periodu, kas sākas ar 2025. gada 1. janvāri.

(16.04.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

105. Grozījums šā likuma 14.[1] panta sestajā daļā, grozījumi šā likuma 20.[4] panta 3.[1], 3.[2] un vienpadsmitajā daļā attiecībā uz to izslēgšanu, grozījumi šā likuma 20.[4] panta ceturtajā, sestajā, septītajā, astotajā, devītajā, desmitajā daļā attiecībā uz pašnodarbināto apliecinājuma un minimālo obligāto iemaksu veikšanas atcelšanu un trīspadsmitajā daļā attiecībā uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pienākumu ziņot Valsts ieņēmumu dienestam par pašnodarbinātajiem attiecināmi uz sociālās apdrošināšanas periodu, kas sākas ar 2026. gada 1. janvāri.

(16.04.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(20.12.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.12.2012., 13.03.2014., 22.09.2016. un 16.04.2026. likumu, kas stājas spēkā 06.05.2026.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) *(izslēgts ar 20.12.2012. likumu)*;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 18.jūnija direktīvas 2009/52/EK, ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi;

3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 7.jūlija direktīvas 2010/41/ES par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu vīriešiem un sievietēm, kas darbojas pašnodarbinātas personas statusā, un ar kuru atceļ Padomes direktīvu 86/613/EEK;

4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 13.decembra direktīvas 2011/98/ES par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienotu uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi;

5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 26.februāra direktīvas 2014/36/ES par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā;

6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 15.maija direktīvas 2014/66/ES par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem saistībā ar pārcelšanu uzņēmuma ietvaros;

7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija direktīvas (ES) 2019/1158 par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem un ar ko atceļ Padomes direktīvu 2010/18/ES.

Likums stājas spēkā 1998.gada 1.janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 1997.gada 1.oktobrī

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja biedrs A.Ameriks

Rīgā 1997.gada 21.oktobrī

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"